

CAPITAL

Publicație bilingvă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Monitor al pieței financiare

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.39 (711)
Miercuri, 27 septembrie 2017

Pret: 7 lei

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

Tarifele la asigurarea
de răspundere civilă auto
internă și externă au fost
majorate

Ce vor
investitorii străini?

2

3

4

Noua Strategie a BERD-lui pentru Moldova urmează a fi aprobată de board-ul instituției până la finele lunii noiembrie

Declarația a fost făcută de către directorul general pentru economie, politică și guvernare BERD, Mattia Romani, la întrevaderea cu vicepremierul, ministrul Economiei și Infrastructurii, Octavian Calmîc.

Potrivit unui comunicat al Ministerului Economiei și Infrastructurii, Mattia Romani a menționat că noua Strategie a BERD pentru Moldova pentru anii 2017–2022 are drept priorități îmbunătățirea guvernării și consolidarea capacitatei de rezistență prin restructurarea sectorului bancar și consolidarea securității energetice, precum și îmbunătățirea competitivității prin sprijinirea companiilor private în dezvoltarea capacitaților și promovarea comercializării utilităților publice și a infrastructurii.

Potrivit oficialului european, pentru atingerea obiectivelor strategice până în 2022, sunt necesare fonduri de finanțare care vor include sprijin pentru îmbunătățirea infrastructurii rutiere, energetice și municipale, obținerea liniilor de credit prin intermediul băncilor comerciale eligibile, promovarea dialogului politic pentru a promova agenda de reformă economică, inclusiv climatul investițional și buna guvernare, sprijinirea capacitații sectorului finanțier, sprijinirea sectorului IMM-urilor, accentul

fiind pus pe companiile conduse de femei, implementarea proiectelor care vizează îmbunătățirea eficienței energetice în sectoare etc.

Octavian Calmîc a menționat că BERD este unul din partenerii strategici pentru Moldova în procesul de implementare a proiectelor investiționale de importanță majoră în diferite domenii și autoritățile de la Chișinău susțin eforturile Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare în elaborarea și aplicarea unei noi strategii pentru țara noastră. În context, ministrul Economiei și Infrastructurii a accentuat că

Guvernul mizează pe suportul BERD atât în realizarea proiectelor aflate în proces de implementare, cât și inițierea unor proiecte noi în infrastructură, drumuri, transport, dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, energetică etc.

“Dezvoltarea infrastructurii, rețelei de drumuri naționale și locale, interconexiunile pe gaze naturale și energie electrică, prin intermediul României cu sistemul comunitar, sporirea eficienței energetice, dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii – sunt doar unele din obiectivele Guvernului în procesul de modernizare a econo-

miei naționale. Și în acest context, susținerea partenerilor de dezvoltare ne va permite să realizezăm aceste obiective cât mai calitativ și în baza unor standarde moderne și calitative”, a accentuat ministrul Calmîc.

De la lansarea sa în Moldova, BERD a finanțat 116 proiecte în valoare de peste 1,15 miliarde de euro. Actualul portofoliu al BERD este de 478 milioane euro, dintre care 69% sunt alocate pentru infrastructură, 13% – pentru sectorul energetic, 10% – pentru industrie, comerț și agrobusiness, iar 8% – pentru instituțiile financiare.

InfoMarket

În atenția companiilor – entități de interes public!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, întreprinderea de stat ziarul Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:

022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul
Capital Market în toate oficiile
“Poșta Moldovei” din țară sau
la distributorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agenția “Ediții Periodice” (022) 233740

Curs valutar
27.09.2017

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.6335
EUR	1	20.7918
UAH	1	0.6683
RON	1	4.5206
RUB	1	0.3062

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee rationale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hâncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Rechizitele bancare ale Fondului de compensare a investitorilor, deschis în conformitate cu prevederile Regulamentului privind Fondul de compensare a investitorilor, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 32/2 din 16.06.2014:

Comisia Națională
a Pieței Financiare

Cod fiscal: 1007601001293,
BC „Victoriabank” SA
Filiala nr. 11 Chișinău
Codul băncii:
VICBMD2X883;
Cont bancar: 225181145.

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 25 septembrie 2017 a avut loc ședinta Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

În cadrul ședinței, Consiliul de administrație a acceptat hotărârea vizând aprobarea procedurii de achiziționare de către societatea pe acțiuni a acțiunilor plasate de ea.

De asemenea, s-a decis abrogarea Ordonanței Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 33/I-O din 03.08.2012 "Cu privire la aplicarea unor restricții".

Consiliul de administrație a aprobat înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

a) reducerii capitalului social al Societăților pe acțiuni:

– „CARACUDA-HÂNCEȘTI” cu 1314270 lei prin micșorarea valorii nominale de la 10 lei la 4 lei. Capitalul social al societății după reducere va constitui 876180 lei, fiind divizat în 219045 acțiuni ordinare nominative cu VN de 4 lei.

– „VINĂRIA DIN VALE” cu 11176950 lei prin anularea a 1117695 acțiuni de tezaur. Capitalul social al societății după reducere va constitui 1550610 lei, fiind divizat în 155061 acțiuni ordinare nominative cu VN de 10 lei.

b) radierii și anulării valorilor mobiliare emise anterior de Societatea pe acțiuni „LOCUINȚA” în număr de 35386 acțiuni ordinare nominative ca rezultat al lichidării.

De asemenea, a fost autorizată reorganizarea Societății pe acțiuni „JAVGURVIN” prin dezmembrare (separare) cu transmiterea unei părți din patrimoniul la societatea nou creată „JAVGURVIN GRUP” SRL.

Luând act de demersul și documentele prezente, Consiliul de administrație a permis Companiei de Asigurări „ALLIANCE INSURANCE GROUP” să utilizeze banii din contul bancar în MDL pentru achitarea despăgubirii de asigurare către „AUTOTEXTAL” SRL, urmând ca societatea să informeze Comisia Națională a Pieței Financiare, în ziua desfășurării achitării, dar nu mai târziu de ziua următoare, despre efectuarea plății indicate, cu prezentarea documentelor justificative.

De asemenea, a fost acceptată reperfectarea licențelor Companiilor de Asigurări „GENERAL ASIGURARI” SA, „INTACT ASIGURARI GENERALE” SA și „KLASSIKA ASIGURARI” SA, eliberate pe termen nelimitat pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexelor la licențe cu includerea adreselor noi de desfășurare a activității licențiate.

Urmare a examinării cererii Asociației de Economii și Împrumut „CERNOLEUCA”, precum și a actelor anexate, Consiliul de administrație a avizat înregistrarea de stat a modificărilor și completărilor operate în statutul acestei asociații, aprobată la adunarea generală extraordinară repetată din 03.09.2017.

Totodată, a fost acordată AEI „COSTULENI” licență de categoria B pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii și împrumut pe termen nelimitat în limita raionului Ungheni.

Deoarece 3 asociații de economii și împrumut nu au respectat cerințele Hotărârii CNPF nr. 37/17 din 25.08.2017 prin neachitarea în volum deplin și în termen a plăților regulatorii de funcționare datorate pentru semestrul I al anului de gestiune 2017, Consiliul de administrație prin hotărârea aprobată a prescris repetat administratorilor acestor asociații achitarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare a plăților respective, precum și a penalităților calculate până la data achitării efective conform prevederilor legale, în termen de 15 zile lucrătoare din data intrării în vigoare a hotărârii, avertizându-i cu retragerea licențelor pentru desfășurarea activității în cazul nerespectării prevederilor rezoluției.

În contextul celor aprobată anterior, Consiliul de administrație a mai decis să suspende operațiunile bancare la conturile curente și de depozit ale asociațiilor de economii și împrumut restante până la achitarea integrală a plăților regulatorii de funcționare datorate, precum și a penalităților calculate până la data achitării efective conform prevederilor legale, cu excepția operațiunilor de alimentare a conturilor respective, a decontărilor cu bugetul public național și a plăților către Comisia Națională a Pieței Financiare prevăzute de actele normative în vigoare, cu informarea Serviciului Fiscal de Stat și băncilor comerciale privind restricțiile aplicate acestor asociații.

La fel, în consecința neexecuțării prevederilor hotărârii CNPF referitoare la neprezentarea de către unele organizații de microfinanțare a rapoartelor specifice, Consiliul de administrație a suspendat prin decizia sa operațiunile bancare la conturile curente și de depozit ale Organizației de Microfinanțare „M&M FINANCE MICRO CREDIT” SRL, până la conformarea acesteia cerințelor legislației, cu excepția operațiunilor de alimentare a conturilor corespunzătoare și a decontărilor cu bugetul public național, informând Serviciul Fiscal de Stat și băncile comerciale privind restricțiile aplicate societății în cauză.

Rubrică pregătită de Boris Erușevski

În Monitorul Oficial a fost publicat ordinul privind aprobarea formularului-tip al facturii fiscale și instrucțiunea de completare a acestuia

Amintim că formularul-tip al documentului primar de evidență strictă „Factura fiscală” va fi aplicat din 28 octombrie. În ea vor fi comasate documentele de strictă evidență valabile acum „Factura” și „Factura fiscală”. Acest lucru va permite îmbunătățirea mecanismului de reglementare a procesului de folosire de către agenții economici a documentelor primare de strictă evidență și reducerea barierelor administrative.

Potrivit ordinului ministrului Finanțelor, factura fiscală tipărită la tipografie va avea 7 grade de protecție (watermark în două culori, fire colorate, cod de bare etc.) și va fi tipărită în 5 exemplare (bej, mov, albastru, verde și roz). Responsabil de executarea centralizată a formularelor va fi Serviciul Fiscal de Stat, la fel ca și de acordarea serilor și a diapazonului de tipărire de sine stătător a facturilor fiscale, administrare, menenanță, dezvoltare și asigurare a activității sistemelor informaționale automate de evidență a blanchetelor.

Agenții economici care folosesc evidență contabilă electronică vor putea tipări de sine stătător facturile fiscale pe hârtie specială, cu protecție. În acest sens, ei vor trebui să depună un demers prin sistemul electronic Comanda online a formularelor tipizate. Dreptul de tipărire a facturilor fiscale va fi posibil pe toată durata activității de antreprenoriat, nu va fi nevoie de confirmare suplimentară. De asemenea, vor putea fi folosite și facturile generate de sistemul e-Factura.

Potrivit documentului, folosirea formularelor aflate acum în circulație va fi permisă până la epuizarea stocurilor acestora – atât în cazul celor cumpărate de agenți economici, cât și a celor rămase la SFS, cu condiția respectării metodologiei de completare a formularelor în vigoare la momentul cumpărării lor. Seriile primele până la 28 octombrie își vor pierde valabilitatea și nu vor mai putea fi folosite pentru tipărire de sine stătător a facturilor fiscale.

InfoMarket

Uniunea Europeană va implementa în Moldova două proiecte în valoare de 5,5 mil. euro

În timpul apropriat, în Republica Moldova vor fi implementate două proiecte noi ale Uniunii Europene. Surse din cadrul Ministerului Economiei și Infrastructurii au relatat pentru INFOTAG că proiectele au o valoare totală de 5,5 mil. euro și au drept obiectiv implementarea Acordului de Asociere și a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA).

Primul proiect are o durată de 24 luni și drept scop sporirea sensibilizării opiniei publice și a mediului de afaceri, precum și înțelegerea beneficiilor Acordului de Asociere și DCFTA integral implementat și participativ.

Al doilea proiect va dura 36 de luni și conține următoarele componente de bază: alinierea în continuare a structurilor naționale privind infrastructura calității și supravegherea pieței cu cerințele UE; îmbunătățirea aspectelor legate de competitivitatea sectorului privat; elaborarea planului de acțiuni privind vizibilitatea și comunicarea în domeniul respectiv, precum și în implementarea diferitelor sale acțiuni de sensibilizare, comunicare și vizibilitate legate de infrastructura calității în contextul DCFTA.

Ministrul Octavian Calmăc a reiterat importanța suportului continuu acordat de Uniunea Europeană pentru implementarea reformelor ce promovează creșterea economică sustenabilă a Republicii Moldova și contribuie la realizarea principalelor priorități ale Guvernului, menționând că Ministerul Economiei și Infrastructurii va acorda tot suportul echipei de experți în implementarea acestor două proiecte.

Ce de-al doilea raport Kroll va fi făcut public până în luna noiembrie

Ce de-al doilea raport al agenției americane Kroll privind investigarea fraudei bancare din Moldova va fi făcut public până în luna noiembrie. Anunțul a fost făcut de președintele Parlamentului, Andrian Candu, în cadrul întrevederii cu reprezentanta Trezoreriei SUA pentru Europa și Eurasia, Elizabeth Berry.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la un comunicat al Serviciului de presă al Legislativului, Candu a spus că „rezultatele investigației și sancționarea celor care se fac vinovați de furtul din bănci sunt extrem de importante, la fel ca și recuperarea banilor fraudați”.

Președintele Parlamentului a comunicat despre lansarea platformei de comunicare inter-instituțională pentru monitorizarea și controlul fraudei bancare. Scopul urmărit de autorități este accelerarea proceselor de recuperare a banilor și o mai bună conlucrare pe acest dosar fără atingerea independenței instituțiilor.

Andrian Candu a amintit că anul acesta Parlamentul a adoptat în prima lectură pachetul bancar, numit Basel III și a susținut norme care duc la consolidarea atribuțiilor Băncii Naționale și oferirea unor instrumente mai bune pentru supravegherea pieței bancare, a pieței financiare și a pieței valorilor mobiliare. El a subliniat, în context, că Banca Națională a Moldovei are suport politic deplin din partea autorităților, fără interferențe în activitatea sa.

Potrivit lui Candu, cooperarea cu Fondul Monetar Internațional este o prioritate pentru Republica Moldova, iar autoritățile vor continua să îndeplinească exemplar angajamentele asumate.

Oficialul Trezoreriei SUA a exprimat susținere pentru implementarea reformelor sustenabile lansate „pentru beneficiul și interesul cetățenilor Republicii Moldova și crearea condițiilor de garanții pentru investitori străini”.

INFOTAG

KORN FERRY-Hay Group va ajuta BNM să își reformeze gestiunea resurselor umane și numărul de personal, precum și salarizarea angajaților

Potrivit unui comunicat al Băncii Naționale, instituția a inițiat procesul de reformare a sistemului de gestiune a resurselor umane. Această schimbare va fi realizată în cadrul unui vast proiect pus în aplicare cu ajutorul expertilor de la „KORN FERRY-Hay Group”, lider internațional pe piața de servicii de consultanță în domeniu.

Potrivit BNM, compania KORN FERRY-Hay Group a câștigat concursul organizat de BNM și va realiza proiectul în următoarele șase luni. Prințe sarcinile proiectului se numără optimizarea structurii organizatorice a BNM, evaluarea posturilor, reformarea sistemului de salarizare și îmbunătățirea gestiunii resurselor umane, evaluarea competențelor manageriale ale angajaților cu elaborarea planurilor de dezvoltare și instruirea acestora etc. Scopul final al proiectului este consolidarea capacitatii instituționale a Băncii Naționale și sporirea eficienței în activitatea acestora.

Compania „KORN FERRY-Hay Group” a realizat proiecte similare în peste 20 de bănci centrale din lume, precum Marea Britanie, Olanda, Canada, Finlanda, Japonia, România, Lituanie și altele, precum și în organizații financiare internaționale: FMI, Banca Mondială, Banca Centrală Europeană etc.

InfoMarket

Tarifele la asigurarea de răspundere civilă auto internă și externă au fost majorate

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) a aprobat, la 15 septembrie curent, o hotărâre ce prevede majorarea primei de asigurare de bază la polițele de răspundere civilă auto (RCA) și Carte Verde. Conform deciziei CNPF, prima de asigurare de bază pentru asigurarea de răspundere civilă auto internă se majorează cu 25 de lei, de la 735 lei la 760 lei, iar în cazul asigurării de răspundere civilă auto externă, majorarea variază între 3 și 45 de euro, în funcție de zonă, cea mai mare creștere fiind pentru Zona 2.

Noile prime de asigurare urmează să fie puse în aplicare de la 1 octombrie 2017, după publicarea în Monitorul Oficial. Ultima majorare a primelor de bază la RCA și Carte Verde a avut loc la 1 ianuarie curent.

CE A DETERMINAT MAJORAREA TARIFELOR?

Reprezentanții CNPF susțin că în baza unei analize detaliată a indicatorilor pieței de asigurări, efectuată pentru ultimii cinci ani, s-a constatat că dauna medie achitată pe toate produsele de asigurare RCA și Carte Verde pe Zonele 1, 2 și 3 a fost într-o creștere continuă. Aceasta este unul din principaliii factori care a determinat majorarea primei pentru aceste tipuri de asigurare. Totodată, raportul dintre primele încasate și daunele achitate este mult mai mare față de anii precedenți. La fel, o creștere însemnată au înregistrat și despăgubirile achitate pe Carte Verde pentru Zona 3. Pe de altă parte, evoluția daunălității pentru Zona 3 se explică și prin achitarea în anul 2016 a unor despăgubiri istorice, sub sănătinea de menținere a R. Moldova în calitate de membru și a riscului persistent de a fi exclusă din sistemul internațional Carte Verde. Aici este de notat că această situație critică a contribuit la disciplinarea companiilor de asigurare, care s-au încadrat în mod disciplinat și ordonat în achitarea integrală a despăgubirilor (inclusiv restante) de asigurare.

CÂT DE MULT VA CREAȘTE PREȚUL ASIGURĂRILOR AUTO?

Reprezentanții CNPF afirmă că noile prime de asigurare de bază la polițele RCA și Carte Verde au fost estimate printre formulă actuarială, în baza datelor statistice din ultimii cinci ani. Astfel, pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă, prima de bază se modifică de la 735 lei la 760 lei, iar pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, prima de bază se modifică în felul următor: Zona 1 – de la 35 euro la 38 euro, Zona 2 – de la 215 euro la 260 euro, Zona 3 – de la 563 la 580 euro.

Însă, în urma aplicării coeficientelor de rectificare (vârsta șoferului, perioada de asigurare, istoricul de daune etc.), conducătorii auto vor achita, în medie, sume mai mici decât primele de bază stabilite.

Solicitați să se expună pe marginea noilor tarife la asigurările RCA și Carte Verde, mai mulți specialiști

Prima de bază pentru răspunderea civilă auto externă (Carte Verde)

Prima de baza 563 EURO (actual)

ZONA 3	15 zile	6 luni	12 luni	ZONA 3	15 zile	6 luni	12 luni	
Autoturisme	39,41	275,84	394,10	Autoturisme	40,60	284,20	406,00	3,02%
Camioane (pînă la 3,5 tone)	112,60	788,20	1126,00	Camioane (pînă la 3,5 tone)	116,00	812,00	1160,00	3,02%
Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	168,90	1182,30	1689,00	Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	174,00	1218,00	1740,00	3,02%

Prima de baza 215 EURO (actual)

ZONA 2	15 zile	6 luni	12 luni	ZONA 2	15 zile	6 luni	12 luni	
Autoturisme	21,50	150,50	215,00	Autoturisme	26,00	182,00	260,00	20,93%
Camioane (pînă la 3,5 tone)	23,65	165,55	236,50	Camioane (pînă la 3,5 tone)	28,60	200,20	286,00	20,93%
Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	21,50	150,50	215,00	Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	26,00	182,00	260,00	20,93%

Prima de baza 35 EURO (actual)

ZONA 1	15 zile	6 luni	12 luni	ZONA 1	15 zile	6 luni	12 luni	
Autoturisme	3,68	17,15	24,50	Autoturisme	3,99	18,62	26,60	8,57%
Camioane (pînă la 3,5 tone)	9,45	44,10	63,00	Camioane (pînă la 3,5 tone)	10,26	47,88	68,40	8,57%
Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	8,93	41,65	59,50	Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	9,69	45,22	64,60	8,57%

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Accidentele rutiere soldate cu pagube materiale vor fi înregistrate fără atragerea poliției, prin constatarea amiabilă a accidentului de către cei implicați

Acest lucru este prevăzut de proiectul modificărilor legislative, prezentat de MAI pentru consultări publice. Potrivit documentului, procedura de constatare amiabilă a accidentelor se propune să fie aplicată doar în cazul accidentelor în care sunt implicate două automobile, ale căror proprietari dețin polițe de asigurare internă sau internațională a răspunderii civile auto obligatorii (RCA sau Carte Verde). Procedura nu va putea fi aplicată dacă în urma accidentului au avut de suferit sau și-au pierdut viața oameni sau au fost deteriorate semne rutiere, clădiri, garduri etc.

Potrivit procedurii propuse, șoferii vor trebui să completeze și să semneze un formular tipizat de constatare a accidentului, care va fi eliberat de compania de asigurări în momentul asigurării răspunderii civile auto. După experiența altor țări, a României, de exemplu, formularul include următoarele date: data și locul producerii accidentului, datele de identificare ale șoferilor implicați în accident, datele de identificare ale proprietarilor mașinilor deteriorate, datele despre automobilele implicate în accident, datele companiilor de asigurare care au asigurat mașinile. Formularul va fi completat de către șoferii implicați în accident. O pagină din el va trebui transmisă companiei de asigurare, iar alta va rămâne la ei.

În baza documentului de constatare amiabilă a accidentului, compania de asigurări va constata prejudiciul și va efectua toate procedurile necesare pentru acoperirea prejudiciului. În nota informativă la document se arată că practica de constatare amiabilă a accidentelor este răspândită, are drept scop reducerea cheltuielilor legate de deplasarea poliției la locul accidentului pentru întocmirea procesului-verbal.

Anual, inspectorii de patrulare înregistrează în jur de 11 mii de accidente de circulație fără consecințe grave, dar care au provocat prejudiciu material. Potrivit MAI, în cazul a 90% din accidentele din Moldova nu se înregistrează victime. În același timp, cheltuielile pentru înregistrarea accidentului, cu ieșirea echipei de patrulare la fața locului sunt de cel puțin 200,4 lei pentru fiecare caz. În primul semestrul 2016, doar în Chișinău au fost înregistrate aproximativ 5,2 mii de astfel de accidente. Respectiv, costurile pentru documentarea lor au depășit 1 mil. de lei.

Introducerea noului mecanism de constatare a accidentelor va permite economisirea anuală a 3,5 mil. de lei. Dezbaterile pe marginea proiectului au loc până pe 12 octombrie.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Nina DOSCA,

Elena VASILACHE, Mihai DORUC,

Zoia TULBURE, Victor MARTÍNENCO.

REDACTOR-SEF:

Gheorghe TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

SPECIALIST RELAȚII PUBLICE:

Boris ERUŞEVSKI

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziari.com@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA, fil. 11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziua de astăzi au fost utilizate stările agenției «Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Replicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Ce vor investitorii străini?

Concurență loială și predictibilitate în domeniul fiscal

Asociația Investitorilor Străini (FIA) a lansat în săptămâna trecută **Cartea Albă 2017** elaborată de către experții companiilor-membre FIA. Publicația este la a cincia ediție, prima fiind publicată în anul 2005.

“Singurul domeniu de interes al FIA în Moldova, de la înființarea asociației, a fost și este formarea condițiilor civizate pentru dezvoltarea activităților antreprenoriale în particular și a economiei naționale în ansamblu. În acest context, un instrument important în sporirea eficienței acestui proces a devenit platforma de discuții FIA – Cartea Albă”, a menționat președintele FIA, președintele Consiliului de Administrație al companiei moldo-germane SüdZucker Moldova Alexander Koss.

“Cadrul normativ în domeniul fiscal este supus unor amendamente frecvente. În anul 2017 au fost aprobată și au intrat în vigoare o serie de îmbunătățiri ale unor aspecte problematice, care au fost prezentate în ediția precedentă a Cărții Albe și care aliniază legislația fiscală a Republicii Moldova la cele mai bune practici internaționale. Si anume: implementarea în legislația fiscală a conceptului de „soluție fiscală individuală anticipată”, ameliorarea reportării pierderilor fiscale în viitor și, de asemenea, modificări ce țin de perioada fiscală privind impozitul pe venit al persoanelor juridice”, se menționează în publicația din acest an.

Totodată, continuă să persiste o serie de subiecte, care necesită a fi revizuite și îmbunătățite pentru crearea unui mediu investițional mai atractiv. Investitorii străini afirmă că întâmpină o serie de dificultăți în a-și dezvolta afacerile pe termen lung în Republica Moldova. Oamenii de afaceri străini spun că își doresc o concurență loială, amendarea legislației muncii, dar și o revizuire a legislației funciare.

Pe de altă parte, autoritățile spun că munesc la aceste recomandări și că o parte dintre ele se regăsesc în inițiativele legislative.

“În ultimii ani, mediu de afaceri s-a confruntat cu un număr impunător de modificări ale legislației fiscale și vamale, fiind astfel supus provocării de a-și ajusta/adapta strategiile de business, dar și incertitudinii privind planificarea activității pe termen lung”, se constată în Cartea Albă. Si astă în condițiile în care, afirmă oamenii de afaceri străini, este “un factor determinant în atragerea investitorilor în economie”. La moment, “nu există norme juridice clare în Codul fiscal care să stabilească legea aplicabilă în cazul modificării legislației fiscale”.

Ce propun investitorii străini? Ei noțează că ar trebui să fie exclusă practica de modificare frecventă a Codului fiscal și a Codului vamal, dar excluderea situațiilor în care modificările la legislația fiscală intră în vigoare imediat după publicarea acestora sau un efect retroactiv.

Oamenii de afaceri străini, în special cei care au afaceri în domeniul telefoanelor mobile, spun că își doresc, de asemenea, o concurență loială și extinderea pieței de desfacere și în regiunea transnistreană.

FIA propune scutirea de impozitare a dividendelor achitate către companiile rezidente în statele membre UE; prelungirea valabilității certificatului de rezidență fiscală; corelarea termenilor utilizati în legislația fiscală cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („SIRF”) și noile Standarde Naționale de Contabilitate („SNC”). Diminuarea contribuților plătite de angajator și majorarea proporțională a contribuților individuale ale salariaților care va asigura posibilitatea redirecționării acestora către 12 fonduri private de pensii, este o altă propunere a oamenilor de afaceri străini.

Autorii publicației mai pledează pentru stabilirea scutirii personale anuale la nivelul minimului de existență, stabilirea plafonului de aplicare a cotei de 7% a impozitului pe venit pentru suma ce nu depășește valoarea anuală a salariului mediu lunar prognosat pe economie sau stabilirea unei cote unice de 15% a impozitului pe venitul persoanei fizice/intreprinzătorului individual indiferent de mărimea venitului.

Reprezentanții mediului de afaceri propun să fie elaborat și adoptat un nou Cod al muncii, cu antrenarea părților co-interesate și a expertilor internaționali, cu suportul partenerilor de dezvoltare. “Accentul urmează să fie pus pe contractul individual de muncă, fiind un act juridic bilateral, semnat benevol și care reglementează relațiile de muncă”, se menționează în Cartea Albă. FIA salută inițiativa Guvernului referitoare la amendările actualului cod în baza propunerilor venite de la mediul de afaceri, însă constată că prevederile Codului muncii sunt rigide și sunt considerate arhaice.

Pentru verificarea aptitudinilor profesionale ale salariatului, la încheierea contractului individual de muncă se propune să fie stabilită o perioadă de probă de 6 luni, față de 3 luni cât prevede legislația în vigoare. Totodată, oamenii de afaceri străini propun să fie anulate restricțiile referitoare la cazarile pentru care se permite aplicarea perioadei de probă pentru persoanele angajate prin concurs. În cazul demisiei angajatului, investitorii cer amendarea Codului muncii în sensul că persoana care a depus cere poate să și-o retragă doar cu acordul angajatorului.

Un alt subiect sensibil pentru antreprenorii străini care investesc în Republica Moldova sunt practicile anticoncurențiale. Legislația concurenței a fost elaborată și aprobată în formatul unui dialog deschis și productiv, la care au participat experții companiilor-membre FIA. “În prezent, în Republica Moldova este în vigoare și se aplică legislația concurențială care este pe deplin aliniată la normele europene riguroase. Cu toate acestea, rămân nesoluționate subiecte din anumite domenii precum sectorul bancar, tele-

comunicații, asigurări etc., care necesită atenția și implicarea statului pentru a asigura respectarea condițiilor concurențiale”, consideră membrii Asociației Investitorilor Străini.

Oamenii de afaceri străini constată condiții de concurență neloyală privind comercializarea mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova și anume pe segmentul transnistrean. La fel, FIA propune să fie introduce reglementări pentru furnizorii de servicii Viber, Skype “egale cu cele ale operatorilor telecom pentru crearea unui mediu concurențial echitabil pentru toți furnizorii de astfel de servicii, ceea ce ar însemna înregistrarea pe teritoriul Republicii Moldova ca agenți economici supuși impunerii fiscale”.

O altă propunere este de a pune în condiții egale persoanele fizice și juridice, la creditare. Legislația fiscală defavorizează persoanele fizice față de cele juridice. Conform art. 25 din Codul fiscal, persoanele juridice li se permit deducerea cheltuielilor legate de plata dobânzilor pentru credite, ceea ce micșorează baza impozabilă, pe cînd pentru persoanele fizice nu există o asemenea prevedere.

FIA acuză imixtiunea statului în relații contractuale ale comercianților și la formarea prețurilor în piață.

Legislația funciară din Republica Moldova limitează accesul și interesul oamenilor de afaceri străini de a investi bani în agricultură. Una dintre problemele frecvente întâlnite de investitorii străini se referă la faptul că, luând în arendă terenuri agricole, aceștia investesc sume mari de bani, ca peste un an sau doi, proprietarul pământului să rezilieze contractul înainte de termen. În acest context, în Cartea Albă din 2017 a fost introdus un nou capitol – Subiecte Funciare, în care se propune revizuirea legislației funciare pentru a spori gradul de protecție a investițiilor existente, precum și de a atrage noi investiții în agricultură în condiții echitabile și egale pentru investitorii locali și străini.

Astfel se sugerează ca, în cazul în care contractual de arendă este reziliat înainte de termen, la cererea proprietarului terenului, acesta va restituinvestițiile efectuate de către arendator. De asemenea, investitorii străini recomandă și consideră rațională modificarea legislației cu privire la prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, în sensul abrogării prevederilor care îngrădesc dreptul de vânzare-cumpărare a terenurilor cu destinație agricolă al persoanelor juridice, cu capital social străin integral sau parțial.

Cartea Albă este un document cu titlu de recomandare și descrie un plan de acțiuni concrete pentru ameliorarea climatului investițional din Republica Moldova.

Vlad BERCU

Alexander Koss: În Moldova trebuie anulată interdicția folosirii apelor freatici pentru irigare

Declarația a fost făcută de către președintele Asociației investitorilor străini din Moldova (FIA) la prezentarea celei de-a V-a ediții a Cărții Albe.

Ei a menționat că asociația recomandă trecerea structurii responsabile de administrarea resurselor acvatice, agenția Apele Moldovei, în subordinea Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, care va fi singurul organ de administrare a bazinelor naționale de apă și va asigura irigarea terenurilor agricole.

În ceea ce privește bazinele hidrografice private, FIA crede că este necesar ca la eliberarea autorizațiilor de folosire a acestora să fie obligați proprietarii să asigure proprietarii de terenuri din preajmă acces la folosirea apei pentru irigare.

Koss a mai atras atenția la faptul că multe țări din sud practică folosirea apelor din fântâni arteziene în acest sens și a subliniat că folosirea apelor subterane în Moldova nu prezintă nici un risc, iar volumul consumat este refăcut pe timp de iarnă.

Legislația moldovenească interzice arderea în comun a deșeurilor, ceea ce contravine legislației europene

Declarația a fost făcută de către directorul general al Lafarge Moldova, Jean-Michel Ponce, la prezentarea celei de-a V-a ediții a Cărții Albe, elaborate de Asociația investitorilor străini (FIA).

Investitorii au atras atenția că este interzisă arderea comună a deșeurilor de orice proveniență, cu excepția celor formate în urma activității medicale. În același timp, practica interzisă în Moldova este pe larg folosită în UE. De regulă, acest lucru este folosit la centrale electrice, fabrici de ciment și uzine metalurgice.

Principalul avantaj al arderii comune este valorizarea energetică a deșeurilor în condițiile în care este imposibilă valorizarea materială. Acest lucru permite soluționarea problemei stocării și eliminării deșeurilor, dar și economisirea unor cantități mari de materii prime necesare obținerii energiei. În acest context, membrii FIA insistă pe necesitatea anulării interdicției de ardere în comun a deșeurilor.

De asemenea, investitorii optează pentru implementarea unui nou sistem de management al deșeurilor, conform clasificării lor.

FIA: Trebuie să le fie permis consumatorilor moldoveni să cumpere energie electrică de la orice furnizor, inclusiv din străinătate, nu doar de la furnizorul central

Potrivit opiniei Asociației investitorilor străini (FIA), expusă în a V-a ediție a Cărții Albe, una din cele mai mari probleme cu care se confruntă investitorii în Moldova este procedura schimbării furnizorului de curent electric. FIA atrage atenția la contradicția din legi și regulamente din acest domeniu.

Astfel, potrivit Regulamentului privind modul de schimbare a furnizorului de energie electrică, consumatorii au dreptul să cumpere curent de la orice furnizor sau producător, inclusiv și din străinătate. Dar, potrivit legislației în vigoare, consumatorii trebuie obligatoriu să încheie contracte cu furnizorul național de energie electrică din surse reglementate de ANRE. Investitorii cred că este necesar de permis consumatorilor să cumpere curent de la orice furnizori, inclusiv străini.

O altă temă importantă, în opinia investitorilor, este interconectarea rețelelor de transport a energiei electrice din Moldova cu cele românești. Membrii FIA cred că este important ca instituțiile statului să stabilească anumite condiții concrete pentru executarea fiecărei etape a lucrărilor (cercetare, analiză, proiectare, construcție și identificare a sursei de finanțare) pentru obținerea unor rezultate de calitate.

InfoMarket

Tainele pieței valutare moldovenești – 2017

Comentariu al agenției InfoMarket

De la începutul anului, leul moldovenesc s-a apreciat față de dolarul SUA cu 12,5%. Moneda națională a început anul de la cota maximă de 20,1866 lei pentru 1 USD, în septembrie aceasta s-a consolidat sub limita de 17,7 lei.

Se poate crea impresia că Banca Națională întărește leul, de parcă ar încerca să mențină cursul leului față de euro în corridorul de 21 lei pentru 1 euro (plus-minus 0,5 puncte). Grație doar arată o stabilitate relativă a cursului euro de la începutul anului. Dar nu este așa. Nu o dată a fost menționat că BNM stabilizează cotările doar pentru dolarul SUA (față de celelalte valute (inclusiv euro), cotările sunt stabilite prin cross-curs, zilnic, conform situației de la ora 14.00). Din ianuarie 2017, leul și-a început calea spre apreciere și până în luna mai s-a întărit față de ambele valute. Dar din mai, pe piețele internaționale, dolarul SUA a început să slăbească vizibil și căile celor două valute "s-au despărțit": în ianuarie, raportul dintre perechea Euro-Dolar a fost de 1,05, iar către luna septembrie, diferența a ajuns la 1,20. Aducă euro s-a întărit față de dolar cu 14,3%.

Astfel, ținând cont de specificul stabilirii cursului din Moldova, Banca Națională nu influențează direct cursul euro, iar în cazul devalorizării dolarului (în lume), se întărește leul moldovenesc. Dar există motive să credem că și cursul leului față de dolar nu este foarte echitabil.

Din graficul nr. 1 se vede bine cum BNM parță "menține" cursul euro în corridorul de 21 lei (+/- 0,5), în timpul aprecierii leului față de dolarul SUA, în ultimele 12 luni (prin punctul evi-

dențiat este indicat începutul anului 2017 și anume data de 7 ianuarie).

Dar pentru aprecierea monedei naționale este necesară creșterea intrărilor de valută în țară. În Moldova sunt două surse principale de intrare a valutei: de la persoane fizice și din exporturi. Mai sunt și granturi numeroase, dar și investiții străine directe. Însă ponderea lor nu este stabilă și sunt insuficiente pentru a influența piata.

În cazul intrărilor de valută de la persoane fizice, anul 2017 își îmbunătățește indicatorii în comparație cu 2016, doar că se apropie de nivelul din 2015.

În total, în 7 luni din 2017, în țară au ajuns de la persoane fizice 656 mil. USD (în 7 luni 2016 – 600 mil. USD; în 7 luni 2015 – 662 mil. USD). Deci, nu putem vorbi, din păcate, despre faptul că persoanele fizice trimit din străinătate un volum mai mare de valută, care să poată influența cursul leului.

Există o creștere a fluxului de valută în Moldova din partea altor surse – a exportului. Volumul exporturilor moldovenești a crescut în ianuarie-iulie 2017 cu 13,9% față de perioada similară din 2016 și a ajuns la 1 mld. 219,9 mil. USD. Dar exporturile au crescut și anul trecut. În total, în 2016, acestea s-au majorat cu 4% față de anul precedent, ajungând la 2 mld. 045,3 mil. USD. Însă anul trecut nu s-a observat o apreciere a leului.

Revenind la datele pentru 7 luni din 2017 vom menționa că, în termeni reali, intrările de valută de la export, ținând cont de volumul total, au crescut cu numai 149 mil. USD. Anume cu această sumă au crescut intrările de valută din operațiunile date, în 7 luni din acest an, comparativ cu perioada similară din anul trecut. Exercită vreo presiune această intrare de valută asupra pieței valutare?... E pu-

țin probabil să fie în măsura în care s-a apreciat leul.

După ce rezervele valutare ale Băncii Naționale "s-au subțiat" în 2014–2015, regulatorul a recurs la măsuri pentru restabilirea acestora. Până la nivelul record de 2,8 mld. USD a rămas "o aruncătură de băt" – în septembrie 2017, BNM a trecut deja de nivelul de 2,54 mld. USD.

Nu o dată a fost abordat subiectul: pentru ce Banca Națională are nevoie de rezerve valutare umflate? Recomandările Fondului Monetar Internațional sunt chiar categorice: BNM nu trebuie să se implice în intervenții valutare pe piață internă, lăsând-o în "zbor liber". Dar Moldova este o țară mică și cumpărările sau vânzările unitare mari de valută pot crea fluctuații temporare ale cursului, iar BNM are dreptul să nu le admite. Se pare, totuși, că instituția a dat de gustul cumpărării de valută pentru rezerve. Mărimea acestora, conform recomandărilor FMI, trebuie să acopere 4 luni de importuri. Dar Banca Națională demult a "suprăîndeplinit" acest plan: în prezent, rezervele (2,54 mld. USD) acoperă aproape 6 luni de importuri (2,58 mld. USD).

Reservele valutare sunt completate din diferite surse: cumpărare directă a valutei pe piață, diferența de curs dintre valute, veniturile din plasarea rezervelor, liniile de creditare, reevaluarea portofoliului investițional etc. Surse de bază sunt două: cumpărarea de valută și reevaluarea cursului.

Portofoliul rezervelor valutare ale BNM, conform situației din iunie 2017, este format din: dolari SUA – 65%, lire sterline – 20%, euro – 10%, alte valute – 5%. Iar calculele finale ale mărimii rezervelor se fac în dolari SUA.

La începutul anului 2017, rezervele erau de 2,205 mld. USD, inclusiv:

dolari SUA – 1,43 mld.; lire (echivalentul sumei USD) – 0,44 mld.; euro (echivalentul sumei USD) – 0,22 mld.; alte valute – 0,11 mld.

În 7 luni, lira s-a scumpit față de dolar cu 7,3%; euro față de dolar – cu 14,3%. Doar aceste două valute au majorat rezervele calculate ale Băncii Naționale în 7 luni și numai din diferența dinamicii de curs cu 0,06 mld. USD (câte 0,03 mld. USD fiecare).

Ponderea creșterii rezervelor din contul diferenței de curs a altor valute (cu excepția dolarului) este nesemnificativă în indicele total al creșterii rezervelor valutare în 7 luni – 0,331 mld. USD (cu 15%). Și acest lucru se datorează, în special, cumpărării de către BNM a valutelor de pe piață internă. La data de 8 septembrie 2017, mărimea rezervelor era de 2,537 mld. USD.

ACESTE calcule au fost prezentate cu singurul scop de a arăta că Banca Națională completează rezervele valutare în special din contul intervențiilor pe piață internă, adică de cumpărare a valutelor.

– În 2012–2013 BNM a început să "încâlzească" piața (și inflația), cumpărând valută.

– În 2014, după ce "a încălzit" preatatea piață, BNM a făcut nevoie de să mențină cursul (și inflația).

– În 2015 (la începutul anului), BNM vindea valută, acoperind pierderile legate de retragerea din țară a "miliardului". Ulterior, în același an, BNM "s-a dat la fund", fără să participe la intervenții valutare, fapt care doar a stimulat devalorizarea leului.

– În 2016, BNM a început să cumpere valută de pe piață, completând rezervele și continuă să o facă în 2017.

Începând cu primăvara anului 2017, când a apărut tendința de apreciere a leului moldovenesc, BNM a început să-și justifice acțiunile prin existența pe piață a unei oferte fără precedent de valută, motiv pentru care este nevoie să cumpere valută, ca să nu admită fluctuații brusă ale cursului. Dar față de dolarul SUA (de care acum este ancorat cursul) acest lucru nu prea se vede.

Se pare că lipsa fluctuațiilor brusă ale cursului leului preocupa BNM mai mult în perechea MDL-EUR. Anume din acest motiv există opinia că BNM totuși "se ancorează" pe stabilitatea relativă a leului față de euro, pentru că majoritatea populației din țară este orientată mai mult spre valuta europeană, care în țara noastră creează iluzia de stabilitate a pieței valutare. Așa cum a fost menționat mai sus, fluctuațiile cursului MDL-EUR sunt menținute în acest an în corridorul de 20,3–22,3 lei pentru 1 euro.

Pe acest fond, de mai multe ori au apărut informații că BNM examinează posibilitatea de schimbare a cotărilor leului față de alte valute mondiale. Dacă în prezent este cotată doar perechea MDL-USD, iar celelalte valute sunt cotate prin cross-curs, este posibil ca BNM, după exemplul altor țări, să formeze coșul din două valute care vor influența cursul oficial final și astfel de cursuri pot fi considerate mai echitabile.

În prezent, euro este în zbor liber și BNM nu urmărește devierile acestuia, iar în coșul bivalent acest lucru poate fi evitat, dar și se poate de influențat cursurile ambelor valute, în funcție de situația de pe piață.

Acum este evident că BNM se simte liber pe piața valutară și joacă după propriile reguli. Are și toate atribuțiile pentru aceasta, dar și posibilitățile. În baza exemplelor surSELOR de intrare a valutei în țară – de la persoane fizice și de la export, putem spune că acestea nu sunt atât de mari ca intrările de valută să exercite presiuni asupra leului. De unde se ia atunci valuta: investițiile străine directe?

Granturile? Surse suplimentare sau secrete?

Să vorbim deschis: în 7 luni, de la persoane fizice, în țară au intrat 656 mil. USD, de la export – 1220 mil. USD. BNM a cumpărat de pe piață 330 mil. USD, ceea ce reprezintă 17,5% din cele două sume. Dar în țară crește și importul și, respectiv, cererea de valută din partea agenților economici nu scade.

Importurile au crescut, în ianuarie-iulie 2017, comparativ cu perioada similară din 2016, cu 18,1% și au însumat 2 mld. 578,3 mil. USD. Adică există cerere de valută din partea importatorilor și această cerere depășește considerabil intrările de valută în țară.

Si ajungem să constatăm că Moldova este o țară a misterelor care se ghidă după propriile reguli și legi. Acest lucru poate fi ilustrat perfect cu un scurt dialog din filmul Shakespeare in Love:

– So what do we do?

– Nothing. Strangely enough, it all turns out well.

– How?!

– I don't know. It's a mystery.

– Ce să facem?

– NIMIC. Oricât ar fi de straniu, totul va fi bine.

– Cum?!

– Nu știu. E un mister.

Rămâne un mister și cum, după ce a cumpărat în decurs de 8 luni 330 mil. USD în rezerve valutare, BNM nu doar că nu devalorizează leul, dar chiar îl întărește. Astă deși pe piață ar trebui să ajungă în jur de 6 mld. de lei, suplimentar la suma anunțată la începutul anului de 7 mld. lei exces de lichiditate. Excesul de lichiditate duce la inflație. Anume de acest indicator este responsabil BNM în primul rând. Si acest subiect este un motiv pentru altă discuție.

Începutul toamnei a fost marcat de consolidarea pozițiilor leului, la fel, de fapt, cum nici pe piețele internaționale în cazul perechii euro-dolar nu se observă, deocamdată, salturi într-o parte sau alta. Pe acest fond, o să ne permitem să facem o prognoză: în următoarele luni nu este cazul să ne așteptăm la vreo schimbare pe piața valutară moldovenească. Dar propriile ajustări pot fi făcute (în ceea ce ține de devalorizare) de începutul sezonului de încălzire și creșterea cererii pentru resurse energetice de import.

Poate vor fi micșorate și prețurile pentru resurse energetice de pe piață internă? Doar produsele petroliere și gazele naturale sunt plătite de Moldova furnizorilor externi în dolari SUA. Dar acest lucru nu este chiar evident, pentru că, în pofida aprecierii leului față de dolar, prețurile produselor petroliere nu se reduc. La fel, nu se reduc nici prețurile pentru produsele de import care, în primul rând, sunt legate de dolarul SUA...

Rămâne actuală o altă întrebare: Cui îi este convenabilă aprecierea în continuare a leului? Si mediul de afaceri, și persoanele fizice s-au obisnuit cu o anumită "stabilizare". Si dacă businessul, în mare parte, mai are idee despre fluctuații ale cursului de schimb, atunci, pentru persoanele fizice, este important să vadă pe panoul caselor de schimb valutar un curs relativ stabil, în primul rând – al leului față de euro. (Cei care au dolari SUA demult sunt în "transa" din cauza pierderilor pe care le suportă).

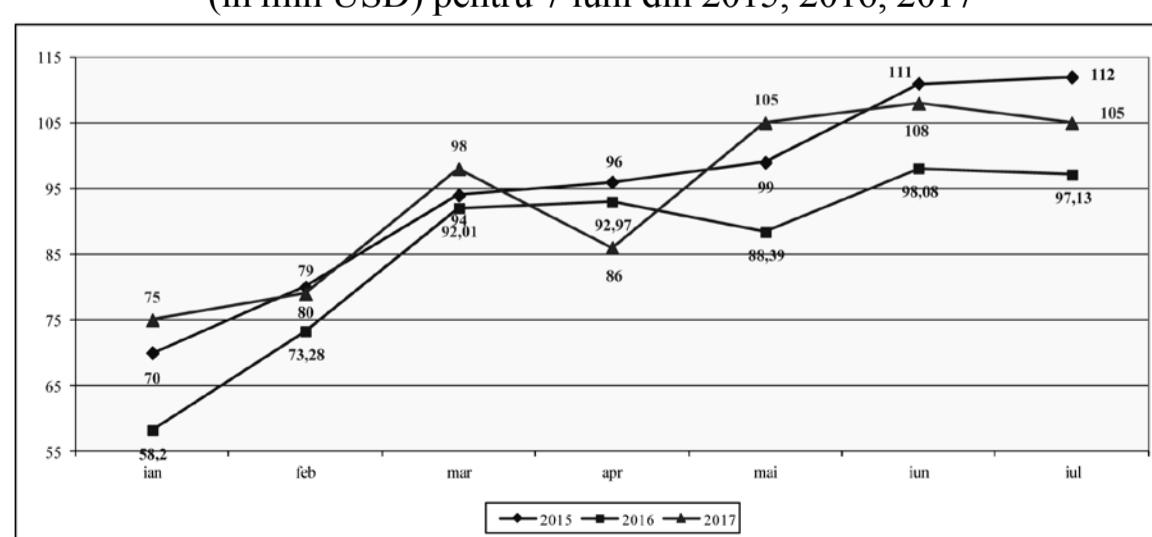
Tangențial, putem spune că BNM, pe lângă altele, soluționează și problema neadmiterii de panică pe piața de numerar – liniește persoanele fizice la capitolul "stabilității leului față de euro". Ce se întâmplă, de fapt, pe piața valutară când aceasta este pe deplin administrată de guvernator, rămâne un mister de nedeslușit, ascuns bine în spatele ușilor blindate ale depozitelor Băncii Naționale.

Graf. nr. 1. Dinamica evoluției cursului valutar MDL vs. EURO

în comparație cu MDL vs. USD (septembrie 2016 – septembrie 2017)

Graf. nr. 2. Dinamica intrărilor de valută de la persoane fizice (în mln USD) pentru 7 luni din 2015, 2016, 2017

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitentilor din Republica Moldova, pe piata reglementata sau MTF
(Perioada 18-22 septembrie 2017)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Pret (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacților (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
Piata reglementata									
19.09.17 13:01	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	215,00	11865	2550975,00	Vinzare Cumparare	1315442	0,90	100,00
Total				11865	2550975,00				

PLANUL DE NEGOCIERI PE PIATA REGLEMENTATA
sesiunea din 27 Septembrie 2017

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	Pondere din volumul emisiei, %	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii
1	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	59855	318,88	19 086 562,40	9,9758	100,00	27.07.2017	01.08.2017	29.09.2017
2	SA "MOLDASIG"	MD14MOSI1005	390245	318,88	124 441 325,60	65,0408	100,00	27.07.2017	01.08.2017	29.09.2017
3	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	36605	1 064,02	38 948 452,10	3,5277	200,00	16.08.2017	12.12.2017	26.12.2017
4	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	389760	1 054,71	411 083 769,60	37,5624	200,00	16.08.2017	12.12.2017	26.12.2017
5	C.A. "ALLIANCE INSURACE GROUP" S.A	MD14AING1004	232485	4,47	1 039 207,95	1,0813	1,00	08.09.2017	02.10.2017	11.10.2017
6	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	MD14OTIS1008	3866669	11,09	42 881 359,21	83,1267	10,00	08.09.2017	07.11.2017	09.11.2017
7	SA "MOLDOVAGAZ"	MD14MOLG1004	518	55,00	28 490,00	0,0039	100,00	11.09.2017	20.09.2017	29.09.2017
8	SA "MAGISTRALA"	MD14MAGI1005	43689	9,31	406 744,59	1,4992	5,00	15.09.2017	02.10.2017	12.10.2017
9	SA "ASPA"	MD14ASPA1006	97498	37,65	3 670 799,70	6,2567	10,00	15.09.2017	02.10.2017	12.10.2017
10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	MD14BFCM1001	1719	215,00	369 585,00	0,1307	100,00	19.09.2017	26.09.2017	09.10.2017
11	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	MD14BFCM1001	2635	215,00	566 525,00	0,2003	100,00	19.09.2017	26.09.2017	09.10.2017
12	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	MD14BFCM1001	2635	215,00	566 525,00	0,2003	100,00	19.09.2017	26.09.2017	09.10.2017
13	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	MD14BFCM1001	2635	215,00	566 525,00	0,2003	100,00	19.09.2017	26.09.2017	09.10.2017

Pozitii deschise pe piata reglementata si MTF la data de 27.09.2017

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piata reglementata				
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	318,88	59855,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	318,88	390245,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1064,02	36605,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1054,71	389760,00
MD14AING100	C.A. "ALLIANCE INSURACE GROUP" S.A	0,00	4,47	232485,00
MD14OTIS100	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	11,09	3866669,00
MD14MOLG10	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	55,00	518,00
MD14MAGI100	SA "MAGISTRALA"	0,00	9,31	43689,00
MD14ASPA100	SA "ASPA"	0,00	37,65	97498,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	1719,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	2635,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	2635,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	2635,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	73,00	1111,00	0,00
MD14ENER100	BC "ENERGBANK" SA	0,00	82,00	6307,00
MD14EURB100	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	12,50	132908,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	459,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	500,00	80,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	102,00	1797,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	500,00	50,00	0,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	45,00	4046,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	46,00	24166,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	47,00	548,00
Sistemul multilateral de tranzactionare (MTF)				
MD14VING100	SA "CEPROSERVING"	0,00	159,70	347637,00
MD14CARP100	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	11,00	81162,00
MD14DANA100	SA "DANA"	0,00	8,00	21149,00
MD14TRAS100	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORTURI AUTO nr.1"	0,00	4,50	21792,00
MD14RADA100	SA "RADA"	0,00	7,20	8000,00
MD14EGAP10	SA "MEGA PRIM"	0,00	0,90	73000,00
MD14FARM10	SA "FARMACO"	2581,00	37,00	0,00
MD14FRAN100	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	20,00	18,00	0,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	2635,00
MD14VITR100	SA "VINIA TRAIAN"	80,00	60,00	0,00

Î.M. „Farmaco” S.A.**DEZVĂLUIREA INFORMAȚIEI PRIVIND DECIZIILE ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE A ACȚIONARILOR**

La data de 22 septembrie 2017 a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor Î.M. „Farmaco” S.A. cu prezența acționarilor. Locul desfășurării: mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă 2. La Adunarea generală au participat 5 acționari ce dețin 615 275 acțiuni, ceea ce constituie 94,90% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

LA ADUNAREA GENERALĂ AU FOST EXAMINATE ȘI APROBATE URMĂTOARELE ÎNTREBĂRI:

- Majorarea capitalului social prin emisia suplimentară de acțiuni. (pentru: 615 275 voturi, împotriva: 0 voturi)
- Înstrăinarea acțiunilor de tezaur ale ÎM „Farmaco” SA. (pentru: 615 275 voturi, împotriva: 0 voturi)
- Aprobarea contractării de către ÎM „Farmaco” SA a unui credit bancar. (pentru: 615 275 voturi, împotriva: 0 voturi)
- Aprobarea instituirii garanților întru garantarea rambursării de către ÎM „Farmaco” SA a creditului contractat și achitării datorii aferente creditului. (pentru: 615 275 voturi, împotriva: 0 voturi)
- Împunerica administratorului și Directorului financiar cu dreptul de a semna contractele de credit, ipotecă, gaj, acordurile adiționale la contractele de credit /ipotecă/ gaj și orice alte documente legate de valoificarea creditului. (pentru: 615 275 voturi, împotriva: 0 voturi)
- Aprobarea Statutului ÎM „Farmaco” SA în redacție nouă. (pentru: 615 275 voturi, împotriva: 0 voturi)
- Autentificarea Procesului-verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor ÎM „Farmaco” SA de către Comisia de cenzori în exercițiu. (pentru: 615 275 voturi, împotriva: 0 voturi)

„Indmontaj” S.A.**COMUNICAT INFORMATIV**

Consiliul societății pe acțiuni la ședința din 21/09/2017 în baza articolilor 47,48,49 a „Legei privind societățile pe acțiuni” a lăut decizie a repartiza profitul pe primul semestru a anului 2017 și de a plăti acționarilor societății dividende intermediere, care pot fi primite în orice zi de lucru pe adresa mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 92, of. 406.

Persoane juridice – acținarii societății – vor primi dividendele prin transfer după prezenta rea în scris a rechizitelor bancare. Lista acționarilor, care au dreptul să primească dividende a fost întocmită la 26/09/2017.

**Telefon de contact 022-55-60-93
Organul executiv.**

**Stimate acționar
a ÎM “Sudzucker-Moldova” S.A.**

În conformitate cu art. 30 din Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012 în cadrul ofertei de retragere obligătorie a acționarilor „Sudzucker-Moldova” SA (cod ISIN MD14RO-ZA1009, IDNO 100260008706, MD-5201, or. Drochia, str. 27 August, 1) Ofertantul Sudzucker Holding GmbH informează acționarii minoritari că:

în cazul în care mijloacele bănești transferate acționarilor prin mandat poștal au fost returnate, Ofertantul le-a transferat la contul bancar, special deschis pe numele Ofertantului și Emitentului, la BC „Moldova Agroindbank” SA, în favoarea acționarilor minoritari, cărora le-a fost adresată cerea de retragere obligătorie și nu au primit contravaloarea acțiunilor deținute. Acționarii pot primi mijloacele bănești prin intermediul tuturor subdiviziunilor BC „Moldova Agroindbank” SA.

CAPITAL Market

împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

«ORHEI-VIT» SA**COMUNICAT INFORMATIV**

ÎCS «Development-Group» SRL, în calitate de oferant în cadrul Ofertei de preluare (Prospectul de ofertă nr. Nr 8/1 din 02.03.2017), și acționar majoritar în cadrul retragerii obligatorii inițiate la data de 02.08.2017, în termenul art. 30 din Legea 171 din 11.07.2012, informează că la data de 26.09.2017 s-a finalizat procedura de retragere obligatorie și «Development-Group» S.R.L. împreună cu persoanele cu care acționează în mod concertat a devenit proprietarul a 1 993 413 acțiuni, reprezentând 98,88 la sută din totalul acțiunilor cu drept de vot emise de «Orhei-Vit» S.A.

Acționarii care nu au încasat contravalorele acțiunilor transferate prin mandat poștal vor putea ridica mijloacele bănești prin intermediul tuturor subdiviziunilor BC „Victoriabank” SA, contul nr.md93VI027940000000029MDL. Achitarea va fi efectuată în numerar, personal acționarului sau reprezentantului acestuia la prezentarea actului de identitate sau a documentului care confirmă transmiterea dreptului de proprietate/folosință, și în caz de necesitate la cerința băncii a scrisorii de confirmare eliberate de emitentul «Orhei-Vit» S.A. pe adresa: mun. Chișinău, str. Industrială, 40, ofis 302, telefon de contact 022 83-54-07; 022 83-54-02.

“ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.**ÎN TEMEIUL:**

- Hotărârii CNPF nr. 47/ din 16.09.2016 „Cu privire la unele măsuri față de acționarii semnificativi ai „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.”;
- Hotărârii CNPF nr. 64/10 din 23.12.2016 „Cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emitere a unor noi acțiuni ale CA „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.”;
- Încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15.02.2017;
- Decizia Curții de Apel Chișinău din 26.04.2017;
- Art. 29 alin. 6 al Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 – Cu privire la asigurări,
- Ordinului (Decizie) nr. 27 din 23.06.2017 al Organului executiv „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.;
- Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 35/1 din 11.08.2017 – Privind modificarea Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 13/4 din 25.03.2016 Cu privire la unele măsuri provizorii privind modul de tranzacționare la Bursa de Valori a Moldovei a cotelor deținute în capitalul unei bănci și în capitalul unei companii de asigurare,
- Ordinului (Decizie) nr. 45 din 19.09.2017 al Organului executiv „ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A.,

“ALLIANCE INSURANCE GROUP” S.A. anunță despre expunerea la vânzare, prin intermediul pieței reglementate a Bursei de Valori a Moldovei:

- A pachetului unic de 18.764.420 (optzece milioane șapte sute șaizeci și patru mii patru sute douăzeci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I, la prețul inițial de 1,46 lei per acțiune, începând cu 02.10.2017 pe un termen de 60 de zile calendaristice. Perioada licitației de la 01.12.2017 până la 05.12.2017.

În baza art. 29 al Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 – „Cu privire la asigurări” și prevederile p. 5.2. din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 9/1 din 02.03.2017 – Cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emitere a unor noi acțiuni ale Societății pe acțiuni „MOLDASIG”, acțiunile nou emise pot fi procurate doar de persoanele care au obținut Avizul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare din Moldova.

Совет „Drumuri-Comrat” SA

извещает о созыве внеочередного общего собрания акционеров в очной форме на дату 27 октября 2017 по адресу: Комрат, ул. Танкостов, 2а, актовый зал „Drumuri-Comrat”. Внеочередного собрания акционеров состоится в 11.00. Регистрация с 10.00 до 10.45.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Избрание нового состава Совета общества АО «Друмурь-Комрат».
- Установление размера оплаты труда Ревизионной комиссии.
- Заверение подписей председателя и секретаря в протоколе общего собрания.

С материалами по повестке дня акционеры могут ознакомиться с 17 октября 2017 по адресу общества Комрат, ул. Танкостов, 2а, с 8.00-12.00. Список акционеров, которые вправе участвовать во внеочередном общем собрании акционеров, составлен «Registru Ind» S.A. на дату 27 сентября 2017 года. Форма проведения внеочередного общего собрания акционеров очная.

Для участия во внеочередном общем собрании акционеров необходимо представить удостоверение личности, для представителей – и доверенность, оформленную в соответствии с законодательством.

Совет общества

SOCIETATEA PE ACȚIUNI „ÎNTRPRENDERE DE DESERVIRE TEHNICĂ DIN BARDAR”**COMUNICAT PRIVIND REZULTATELE ADUNĂRII GENERALE EXTRAORDINARE A ACȚIONARILOR DIN 20 SEPTEMBRIE 2017**

Adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR” a fost înținută la data de 20 septembrie 2017 pe adresa: r-l Ialoveni, s. Bardar, str. Pușkin, 2, la care au participat 2 (doi) acționari, ce dețin 182 419 acțiuni cu drept de vot, ceea ce constituie 99,9091% din numărul total de acțiuni cu drept de vot aflate în circulație.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea reorganizării Societății prin transformarea formei organizatorico-juridice din Societate pe Acțiuni în Societate cu Răspundere Limitată;
- Aprobarea proiectului de reorganizare;
- Aprobarea actelor de transmisie;
- Aprobarea Statutului Societății reorganizate prin transformare.
- Privind desemnarea persoanelor împunerice din numele Societății pentru prezentarea și înregistrarea tuturor documentelor necesare aferente reorganizării Societății la Comisia Națională a Pieței Financiare, Camera Înregistrării de Stat precum și alte instituții de stat.
- Privind autentificarea procesului verbal al Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor.

AU FOST APROBATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI REFERITOR LA ORDINEA DE ZI:

- A aproba reorganizarea Societății pe acțiuni „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR” (IDNO – 1003601006681) prin transformarea formei organizatorico-juridice din Societate pe acțiuni în Societate cu Răspundere Limitată.
- A aproba proiectul de reorganizare a Societății pe acțiuni „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR” (IDNO – 1003601006681) prin transformarea formei organizatorico-juridice din Societate pe acțiuni în Societate cu Răspundere Limitată.
- A aproba Actul de transmisie a patrimoniului Societății pe acțiuni „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR” (IDNO-1003601006681) către Societatea cu Răspundere Limitată „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR” (IDNO-1003601006681) conform situației din 01.09.2017
- A instituit comisia pentru transmisarea patrimoniului în legătură cu reorganizarea societății prin transformare.
- A aproba Statutul Societății cu Răspundere Limitată „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR”.
- În cazul vînzării acțiunilor deținute de acționarii SA „Întrreprinderea de deservire Tehnică din BARDAR” pînă la înregistrarea Statutului SRL „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR” la Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova – a opera modificările respective în componenta Asociațiilor din Statutul SRL „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR”.
- A înregistra Statutul SRL „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR” la Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova.
- A împunerici Membrii Consiliului Societății cu dreptul de perfectare și înregistreare a tuturor documentelor necesare aferente reorganizării Societății „Întrreprinderea de Deservire Tehnică din BARDAR” SA la Comisia Națională a Pieței Financiare, Camera Înregistrării de Stat, Societatea de Registrul, Inspectoratul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale, precum și alte instituții de stat.
- A împunerici Cenzorul în exercițiu cu dreptul de autentificare a semnăturilor pe procesele-verbale ale Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor.

La toate întrebările ordinii de zi:

Pentru – 182 419 voturi
Împotriva – 0 voturi

In atenția acționarilor SA "ITA din Fălești"

La 02 iunie 2016 pe adresa or. Fălești str. Ungheni 5 a avut loc adunarea generală a acționarilor SA ITA din Fălești, la care au participat 39 acționari, deținând 1593211 acțiuni, sau 89,9% din numărul total de acțiuni cu drept de vot.

ADUNAREA A APROBAT

- Darea de seamă anuală a consiliului Societății, privind rezultatele economico-financiare pe anul 2016
- Darea de seamă a comisiei de cenzori pe anul 2016
- Componența nominală a Consiliului Societății – Negura Tatiana, Benea – Popușoi Elina, Guțul Pavel, Iarovoii Tudor, Bejan Nicolae.
- Componența comisiei de cenzori – Cernavaca Domnica, Grusca Valentina, Cernavaca Ion.

"MOLDASIG" S.A.

STIMĂȚI DOMNI,

- Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 60/2 din 06.12.2016 – Cu privire la unele măsuri față de acționarii Societății pe acțiuni "MOLDASIG";
- Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 62/2 din 14.12.2016 – Cu privire la completarea p. 1 din Hotărârea Comisie Națională a Pieței Financiare nr. 60/2 din 06.12.2016 – Cu privire la unele măsuri față de acționarii Societății pe acțiuni "MOLDASIG";
- Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 9/1 din 02.03.2017 – Cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emitere a unor noi acțiuni ale Societății pe acțiuni "MOLDASIG";
- Art. 29 alin. 9 al Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 – „Cu privire la asigurări”;
- Decizia Organului Executiv "MOLDASIG" S.A. nr. 01-17-d din 31.03.2017
- Hotărârii Comisie Națională a Pieței Financiare nr. 35/1 din 11.08.2017 – Privind modificarea Hotărârii Comisie Națională a Pieței Financiare nr. 13/4 din 25.03.2016 Cu privire la unele măsuri provizorii privind modul de tranzacționare la Bursa de Valori a Moldovei a cotelor deținute în capitalul unei bănci și în capitalul unei companii de asigurare;
- Decizia Organului Executiv "MOLDASIG" S.A. nr. 03-17-d din 12.09.2017,

"MOLDASIG" S.A. anunță despre expunerea în continuare la vânzare, prin intermediul pieței reglementate a Bursei de Valori a Moldovei:

- A pachetului unic de 390.245 (trei sute nouăzeci mii două sute patruzeci și cinci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I, la prețul inițial de 239,66 lei per acțiune, începând cu 02.10.2017 pe un termen de 60 de zile calendaristice. Perioada licitației de la 01.12.2017 până la 05.12.2017.
- A pachetului unic de 59.855 (cincizeci și nouă mii opt sute cincizeci și cinci) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I, la prețul inițial de 239,66 lei per acțiune, începând cu 02.10.2017 pe un termen de 60 de zile calendaristice. Perioada licitației de la 01.12.2017 până la 05.12.2017.

În baza art. 29 al Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 – „Cu privire la asigurări” și prevederile p. 5.2. din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 9/1 din 02.03.2017 – Cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emitere a unor noi acțiuni ale Societății pe acțiuni "MOLDASIG", acțiunile nou emise pot fi procurate doar de persoanele care au obținut Avizul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare din Moldova.

SA „FEE-NORD”

necesită și invită doritorii să participe la licitație deschisă pentru procurarea echipamentului de tip VPN.

Ofertele comerciale să fie prezentate în plic sigilat pînă la data de 05.10.2017 ora 14:00, pe adresa: mun. Bălți str. Strîi 17 "A".

Deschiderea plicurilor se va efectua pe data de 06.10.2017 ora 16:00

Pentru a ridica caietul de sarcini sau a primi informație suplimentară rugăm să apelați pe e-mail: anticamera@fee-nord.md

Persoana de contact – Șef secție TI
Igor Crutoi
tel. 62 163 407.

"MOLDASIG" S.A.

ÎN TEMEUL:

- Hotărârii Comisie Națională a Pieței Financiare nr. 17/3 din 21.04.2017 – Cu privire la unele măsuri fată de acționariatul Societății pe acțiuni "MOLDASIG", publicată în Monitorul oficial al RM din data de 05.05.2017;
- Hotărârii Comisie Națională a Pieței Financiare nr. 9/1 din 02.03.2017 – Cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emitere a unor noi acțiuni ale Societății pe acțiuni "MOLDASIG";
- Art. 29 alin. 6 al Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 – Cu privire la asigurări,
- Decizia Organului Executiv "MOLDASIG" S.A. nr. 02-17-d din 07.08.2017;
- Hotărârii Comisie Națională a Pieței Financiare nr. 35/1 din 11.08.2017 – Privind modificarea Hotărârii Comisie Națională a Pieței Financiare nr. 13/4 din 25.03.2016 Cu privire la unele măsuri provizorii privind modul de tranzacționare la Bursa de Valori a Moldovei a cotelor deținute în capitalul unei bănci și în capitalul unei companii de asigurare;
- Decizia Organului Executiv "MOLDASIG" S.A. nr. 04-17-d din 12.09.2017,

"MOLDASIG" S.A. anunță despre expunerea la vânzare, prin intermediul pieței reglementate a Bursei de Valori a Moldovei:

- A pachetului unic de 29.900 (douăzeci și nouă mii nouă sute) acțiuni ordinare nominative nou emise de clasa I, la prețul inițial de 425,17 lei per acțiune, începând cu 02.10.2017 pe un termen de 60 de zile calendaristice. Perioada licitației de la 01.12.2017 până la 05.12.2017.

În baza art. 29 al Legii nr. 407-XVI din 21.12.2006 – „Cu privire la asigurări” și prevederile p. 5.2. din Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 9/1 din 02.03.2017 – Cu privire la etapele, termenele, modul și procedurile de anulare a acțiunilor și de emitere a unor noi acțiuni ale Societății pe acțiuni "MOLDASIG", acțiunile nou emise pot fi procurate doar de persoanele care au obținut Avizul prealabil al Comisiei Naționale a Pieței Financiare din Moldova.

În atenția acționarilor SA "RED Nord-Vest"

Organul Executiv al SA "RED Nord-Vest", în temeiul deciziei Consiliului Societății din 19 septembrie 2017, anunță acționarul, că adunarea generală extraordinară, va avea loc la 28 septembrie 2017, pe adresa

Republica Moldova, or. Chișinău, str. Piața Marii Adunări Naționale, 1. Începutul adunării ora 15.00. Înregistrarea participanților – de la ora 14.00 pînă la 15.00.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la aprobarea:
 - proiectului contractului de fuziune prin absorbtie între SA "RED Nord" (în calitate de societate absorbantă) și SA "RED Nord-Vest" (în calitate de societate absorbbită);
 - actului de transmitere-primire provizoriu;
 - bilanțului contabil consolidat provizoriu;
- Cu privire la delegarea împunernicirilor Organului executiv pentru aprobarea bilanțului contabil consolidat provizoriu și actului de predare-primire final.

Informații la telefonul: 0251-2-02-40 sau 0251-2-02-14.

"FABRICA DE UNT DIN FLOREȘTI" S.A.

CERERE DE RETRAGERE OBLIGATORIE ESTE ADRESATĂ ACȚIONARILOR "FABRICA DE UNT DIN FLOREȘTI" S.A. în conformitate cu art. 30 din Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012. (în continuare „Legea nr. 171”).

Valorile mobiliare ce fac obiectul cererii de retragere obligatorie.

Acțiunile ordinare nominative de clasa I, cod ISIN MD14FUDF1006, emise în formă nematerializată de către FABRICA DE UNT DIN FLOREȘTI S.A., fiecare acțiune având valoarea nominală de 50 lei reprezentă obiectul cererii de retragere obligatorie. Procedura de retragere obligatorie vizează un număr de 4155 de acțiuni, reprezentând 4,57% din totalul acțiunilor cu drept de vot emise de FABRICA DE UNT DIN FLOREȘTI S.A.

Emitentul ale carui valori mobiliare fac obiectul cererii de retragere obligatorie.

Societatea vizată este FABRICA DE UNT DIN FLOREȘTI (în continuare „Emițent”), înregistrată și funcționând conform legilor Republicii Moldova, cu sediu pe adresa s. Vărvăreanca, r-l Florești, cod poștal MD 5040, Republica Moldova, numărul de identificare de stat și codul fiscal 1003607011922, capitalul social constituie 4544900 lei subscris și vîrsat în întregime, divizat într-un număr de 90898 de acțiuni ordinare nominative de clasa I, fiecare acțiune având valoarea nominală de 50 lei.

Obiect principal de activitate: Fabricarea produselor lactate.

Initiatorii procedurii de retragere obligatorie (în continuare „Oferanți”), numărul de acțiuni emise de Emițent care sunt deținute de Oferanți și persoanele cu care aceștia acționează în mod concertat.

Oferanții sunt Grigoraș Pavel, Cojocari Veronica, Iuzvac Anatolii, Filatov Alexandru, Cemîrtan Anton. Oferanții împreună cu persoanele cu care acționează în mod concertat dețin 86743 de acțiuni FABRICA DE UNT DIN FLOREȘTI S.A., reprezentând o participație de 95,43 la sută din totalul acțiunilor de clasa respectivă, inclusiv: Oferanții – Grigoraș Pavel deține 915 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 1,01%, Cojocari Veronica deține 17340 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 19,08%, Filatov Alexandru deține 14432 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 15,88%, Iuzvac Anatolii deține 915 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 1,01% și Cemîrtan Anton deține 3832 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 4,21% și persoanele cu care aceștia acționează în mod concertat – Grigoraș Serghei deține 16436 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 18,08%, Cojocari Mihail deține 2 acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 0,002%, Filatov Gleb deține 2918 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 3,21%, Iuzvac Serghei deține 16435, ceea ce reprezintă 18,08% și Cemîrtan Avrora deține 13518 de acțiuni, ceea ce reprezintă o participație de 14,87% din totalul acțiunilor cu drept de vot ale Emițentului.

Oferanții au derulat în perioada 30.08.2017 – 13.09.2017, o ofertă de preluare benevolă a acțiunilor emise de Emițent. Oferta a fost aprobată de Comisia Națională a Pieței Financiare prin Hotărârea nr. 36/9 din data de 18.08.2017.

Prezența cerere de retragere obligatorie este adresată acționarilor minoritari ai Emițentului în conformitate cu art. 30 din Legea nr. 171, care prevede că deținătorii de valori mobiliare cu drept de vot sănătă obligați să vîndă la un preț echitabil oferantului, la cererea acestuia, valorile mobiliare deținute dacă, după derularea unei oferte de preluare obligatorie sau benevolă, oferantul deține singur sau împreună cu persoanele care acționează în mod concertat cel puțin 90% din valorile mobiliare ce constituie obiectul ofertei.

Prețul care urmează să plătească, metoda utilizată în determinarea prețului.

Prețul ce urmează să achite acționarilor este de 65 lei per acțiune și este egal cu prețul oferit acționarilor în cadrul Ofertei de preluare benevolă derulată în perioada 30.08.2017 – 13.09.2017, care la rândul său a fost stabilit în conformitate cu prevederile art. 23, alin. 1), lit. b) din Legea 171, și reprezintă o valoare mai mare ca prețul mediu ponderat de tranzacționare pe piață reglementată aferent ultimelor 6 luni anterioare Ofertei.

Locul și modul în care deținătorii de valori mobiliare se vor adresa Oferanților în vederea înstrăinării valorilor mobiliare.

Acționari existenți sunt obligați să-și vândă acțiunile deținute Oferanților, care își exercită dreptul precizat la art. 30 al Legii nr. 171 și urmează să comunice în scris Oferanților: i. datele de identificare și de contact; ii. declarația privind acceptul ca Oferanții să achiziționeze toate acțiunile deținute, confirmate prin extrasul din registrul acționarilor Emițentului (Extrasul din registrul acționarilor Emițentului poate fi obținut la sediul societății de regisru Real-Registr S.A., respectiv la adresa str. Kiev, nr. 122, of. 3, mun. Bălți tel. 0-231-28-233); iii. modalitatea aleasă pentru realizarea platii acțiunilor ce le dețin, inclusiv personal, mandat poștal cu confirmare de primire sau transfer bancar, în maxim 30 de zile calendaristice din data publicării prezentei cereri.

Cererea de plată va fi însoțită de o copie după actul de identitate și, în cazul în care s-a optat pentru plată prin transfer bancar, și de o copie după extrasul de cont bancar semnat și stămpitat de banca emitentă.

În cazul în care pe parcursul duratei cererii de retragere obligatorie, acționarul nu va înainta Oferanților declarația specificată mai sus sau, după caz, o cerere de refuz motivat, se consideră că acționarul a acceptat tacit cererea Oferanților.

Acționari se vor adresa Oferanților în vederea înstrăinării acțiunilor la sediul Emițentului, respectiv la adresa s. Vărvăreanca, r-l Florești, cod poștal MD 5040, Republica Moldova, număr de telefon 0250 2 25 97, pe durata cererii de retragere obligatorie, în zilele de lucru între orele 10.00-16.00.

Confirmarea existenței mijloacelor de plată necesare pentru achiziționarea valorilor mobiliare care constituie obiectul cererii de retragere obligatorie, modalitățile de achitare a acestora către deținătorii de valori mobiliare.

Oferanții vor utiliza fonduri proprii pentru achiziția acțiunilor care constituie obiectul cererii de retragere obligatorie și garantează achitarea acestora prin constituirea de conturi de depozit la vedere în care este depusă suma în lei ce reprezintă contravaloarea acțiunilor.

Oferanții vor plăti contravaloarea acțiunilor prin modalitatea aleasă și comunicată de acționar.

În cazul în care o asemenea comunicare nu este făcută către Oferanții, aceștia efectuează plată acțiunilor prin mandat postal cu confirmare de primire la adresa acționarului, așa cum este aceasta mentionată în registrul acționarilor Emițentului. În situația în care sumele platite acționarilor prin mandat poștal sunt returnate Oferanților, aceștia le vor depune în conturi bancare speciale deschise de către Emițent la B.C. ENERGBANK S.A. având codul IBAN: MD95EN000000028093768845/MDL – în favoarea acționarilor-persoane juridice și MD11EN000000028094769845/MDL – în favoarea acționarilor-persoane fizice care nu au încasat contravaloarea acțiunilor.

Durata cererii de retragere obligatorie. Prezența Cerere de retragere obligatorie este valabilă pentru o perioadă de 30 (treizeci) de zile calendaristice și este cuprinsă între 27.09.2017 și 26.10.2017.

Oferanți: Grigoraș Pavel, Cojocari Veronica, Iuzvac Anatolii, Filatov Alexandru, Cemîrtan Anton.

CAPITAL

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md> Nr.39 (711)
Среда, 27 сентября 2017 г.

Цена 7 леев

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

Увеличились тарифы
на обязательное
автогражданское
страхование

Что нужно иностранным
инвесторам?

2

3

4

Новая стратегия ЕБРР для Молдовы на 2017 – 2022 гг. будет одобрена Советом директоров банка до конца ноября этого года

Об этом заявил
генеральный директор по экономике,
политике и управлению
Европейского банка
реконструкции и развития
Маттиа Романи в ходе
встречи с вице-премьером,
министром экономики и
инфраструктуры Молдовы
Октавианом Калмыком.

По сообщению Минэконом-
инфраструктуры, Маттиа Романи отметил, что основными
приоритетами новой стратегии ЕБРР для Молдовы являются
улучшение управления и по-
вышение устойчивости путем
реструктуризации банковского
сектора и повышение энергети-
ческой безопасности, а также
повышения конкурентоспо-
собности путем поддержки
частных компаний в создании
потенциала и продвижении
продаж государственных услуг
и инфраструктуры.

Представитель ЕБРР под-
черкнул, что для достижения
стратегических целей до 2022 г. необходимы фонды
финансирования, которые
включали бы поддержку по
улучшению дорожной, энер-
гетической и муниципальной
инфраструктуры, получение
кредитных линий посредством
отобранных коммерческих
банков, содействие политиче-
скому диалогу для внедрения
программы экономических
реформ, включая улучшение
инвестиционного климата и
повышение эффективности
управления, поддержку по-
тенциала финансового секто-

ра, поддержку сектора малых и средних предприятий, в частности, компаний, возглавляемых женщинами, реализацию проектов по повышению энергоэффективности в секторах и т. д.

Октавиан Калмык подчеркнул, что ЕБРР является одним из стратегических партнеров Молдовы в реализации крупных инвестиционных проектов в различных областях, и молдавские власти поддерживают усилия Европейского банка реконструкции и развития по разработке и внедрению новой стратегии для нашей страны. В этом контексте министр экономики и инфраструктуры под-

черкнул, что Правительство Молдовы рассчитывает на помощь ЕБРР как в реализации уже запущенных проектов, так и в инициировании новых проектов в области инфраструктуры, дорог, транспорта, развития малых и средних предприятий, энергетики и т. д.

«Развитие инфраструктуры, сетей национальных и местных дорог, обеспечение взаимоподключения сетей природного газа и электроэнергии через Румынию с системой ЕС, повышение энергоэффективности, развитие малых и средних предприятий – вот лишь некоторые из задач правительства по модернизации национальной

экономики. И в этом контексте помочь партнеров по развитию позволит нам достичь этих целей качественно и на основе современных и качественных стандартов», – заявил Октавиан Калмык.

С момента начала работы в Молдове ЕБРР профинансировал в нашей стране 116 проектов на сумму более 1,15 млрд евро. Текущий портфель ЕБРР составляет 478 млн евро, 69% из которых выделяются на инфраструктуру, 13% – на энергетический сектор, 10% – на промышленность, торговлю и агробизнес, 8% – на финансовые учреждения.

InfoMarket

Вниманию компаний – субъектов публичного интереса!

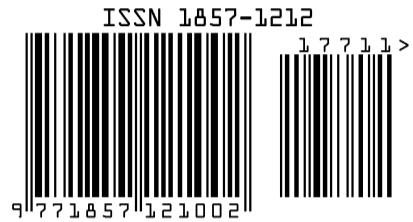
Оператор Официального механизма накопления информации IS Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445

Подпишись!

Подпишись на газету
Capital Market в любом отделении
«Poșta Moldovei» страны или
у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Pressinform-Curier (022) 237187
Агентство «Ediții Periodice» (022) 233740

Курс валют
на 27.09.2017 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.6335
EUR	1	20.7918
UAH	1	0.6683
RON	1	4.5206
RUB	1	0.3062

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Вниманию читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Банковские реквизиты Фонда компенсации инвесторов открыты в соответствии с Положением о Фонде компенсации инвесторов, утвержденным Постановлением Национальной комиссии по финансовому рынку №32/2 от 16.06.2014:

Национальная комиссия по финансовому рынку
Налоговый код: 1007601001293,
BC „VictoriaBank“ SA
филиал №11 Кишинев
Код банка: VICBMD2X883;
Банковский счет: 225181145.

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку, состоявшегося 25 сентября 2017 года, был рассмотрен ряд вопросов.

Административный совет НКФР принял решение утвердить процедуру приобретения акционерным обществом размещенных им акций.

В ходе заседания принято решение отменить Распоряжение Национальной комиссии по финансовому рынку №33/1-О от 03.08.2012 о применении некоторых ограничений.

Административный совет НКФР принял решение о регистрации в Государственном реестре ценных бумаг:

а) уменьшения уставного капитала акционерных обществ:

– CARACUDA-HÂNCEŞTI на 1314270 леев, путем уменьшения номинальной стоимости с 10 до 4 леев. Уставный капитал компании после уменьшения составит 876180 леев (219045 простых именных акций номинальной стоимостью 4 лея);

– VINĂRIA DIN VALE на 11176950 леев, путем аннулирования 1117695 казначейских акций. Уставный капитал компании после уменьшения составит 1550610 леев (155061 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев);

б) исключения и аннулирования ценных бумаг, выпущенных ранее акционерным обществом LOCUÎNTA, в количестве 35386 простых именных акций, в результате ликвидации.

Кроме того, была одобрена реорганизация Акционерного общества JAVGURVIN путем дробления (выделения) с передачей части имущества новой компании JAVGURVIN GRUP SRL.

Рассмотрев обращение и представленные документы, Административный совет НКФР разрешил Страховой компании ALLIANCE INSURANCE GROUP использовать деньги на банковском счете в молдавских леях на оплату страхового возмещения компании AUTOTEXTAL SRL, обязав проинформировать Национальную комиссию по финансовому рынку о проведении указанной выплаты в день оплаты, но не позднее следующего за ним дня, с представлением доказательных документов.

Также было принято решение переоформить лицензии страховых компаний GENERAL ASIGURĂRI SA, INTACT ASIGURĂRI GENERALE SA и KASSIKKA ASIGURĂRI SA, выданных на неограниченный срок на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложений к лицензии с

включением новых адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность.

Рассмотрев заявление ссудо-сберегательной ассоциации CERNOLEUCA и приложенные документы, Административный совет НКФР принял решение одобрить государственную регистрацию изменений и дополнений в устав ассоциации, утвержденных на повторном внеочередном общем собрании от 03.09.2017.

Кроме того, ссудо-сберегательной ассоциации COSTULENI была выдана лицензия категории «В» на право осуществления деятельности в этой сфере на неограниченный срок в пределах Унгениского района.

Так как три ссудо-сберегательные ассоциации не соблюдали требования Постановления НКФР №37/17 от 25.08.2017, не оплатив полностью и в срок регуляторные выплаты за I полугодие отчетного 2017 года, Административный совет НКФР принял решение повторно предписать управляющим этих ассоциаций выплатить Национальной комиссии по финансовому рынку указанные платежи, а также пени, рассчитанную до полной оплаты согласно законодательству, в течение 15 рабочих дней с момента вступления решения в силу, предупредив об отзыве лицензий на право осуществления деятельности в случае несоблюдения положений решения НКФР.

В связи с этим Административный совет НКФР принял решение приостановить банковские операции на текущих и депозитных счетах ссудо-сберегательных ассоциаций – должников до полной выплаты регуляторных платежей, а также пени, за исключением операций пополнения указанных счетов и отчислений в национальный публичный бюджет и платежей Национальной комиссии по финансовому рынку, предусмотренных действующими нормативными актами, сообщив о принятом решении Государственной налоговой службе и коммерческим банкам.

Также в результате невыполнения положений решения НКФР о непредставлении некоторыми организациями по микрофинансированию специальных отчетов, Административный совет НКФР принял решение приостановить банковские операции на текущих и депозитных счетах организации по микрофинансированию M&M FINANCE MICRO CREDIT SRL до полного приведения в соответствие требованиям законодательства, за исключением операций пополнения указанных счетов и отчислений в национальный публичный бюджет, сообщив о принятом решении Государственной налоговой службе и коммерческим банкам.

Подготовлено Б. Ерушевски

Евросоюз реализует в Молдове еще два проекта на 5,5 млн евро

Два новых проекта Евросоюза стартуют в Молдове в ближайшее время. Как сообщили «ИНФОТАГ» в Министерстве экономики и инфраструктуры, суммарный бюджет проектов составляет 5,5 млн евро, а цель – поддержка Республики в реализации Соглашения об ассоциации РМ – ЕС, в том числе создание углубленной и всеобъемлющей зоны свободной торговли (DCFTA).

Первый проект рассчитан на 24 месяца и призван сделать видимыми результаты внедрения этих соглашений и убедить молдавское общество и бизнес в их положительном влиянии.

Второй проект продлится 36 месяцев. Его основная цель – повышение инфраструктуры качества за счет приведения молдавских стандартов и госструктур, отвечающих за качество экспортимаемой продукции, в соответствии с европейскими нормами. Так же авторы проекта планируют повышать конкурентоспособность частного бизнеса в Молдове.

Министр Октавиан Калмык пообещал всевозможную поддержку в осуществлении проектов, отметив важность помощи ЕС в процессе европейской интеграции Молдовы.

Второй доклад компании Kroll будет представлен не позже ноября

Второй доклад американского агентства Kroll о краже денег из банков Молдовы будет представлен не позже ноября. Как сообщила агентству «ИНФОТАГ» пресс-служба Парламента РМ, об этом сообщил спикер Андриан Канду на встрече с представителем Казначейства США по Европе и Евразии Элизабет Берри.

Председатель парламента сообщил о создании в Молдове межведомственной платформы для мониторинга расследования банковского мошенничества. Он назвал «крайне важным» расследовать случившееся, наказать виновных и вернуть украденные деньги.

Продолжая банковскую тему, он проинформировал о принятии парламентом в первом чтении банковского пакета Базель III, а также законодательных поправок, направленных на укрепление полномочий Национального банка, расширение инструментов банковского и финансового рынков, а также рынка ценных бумаг.

По словам Канду, сотрудничество с МВФ является приоритетом для Молдовы, и ее власти продолжат выполнять принятые обязательства.

Представитель Казначейства США высказалась в поддержку проводимых реформ, проводимых «в интересах граждан и призванных создать условия и гарантии для иностранных инвесторов».

Справка «ИНФОТАГ»: В ходе международного тендера осенью 2015 г. НБМ отобрал консорциум компаний Kroll и Steptoe & Johnson LLP. для поиска и возврата украденных из Banca de Economii, Banca Sociala и Unibank денег. Отобрать консорциум Правительству РМ рекомендовали внешние партнеры, в частности, Всемирный банк и МВФ. Kroll специализируется на аудите, а Steptoe & Johnson LLP. – на юридических услугах, которые понадобятся для процедуры возврата выведенных за границу денег на базе международного права.

Эксперты выяснили, что большинство из выведенных из банков \$600 млн пришло на Россию. Туда посредством криминальных схем было перечислено \$200 млн, на банковские счета в Эстонию – \$58 млн, на Кипр – \$41 млн и на счета в Молдове – \$95 млн.

В отчете подтверждается участие в данном мошенничестве бизнесмена Илана Шора, его компаний и лиц, связанных с ним. «Группа Шор» имела отношение к покупке акций в трех банках в 2012 – 2014 гг. Она также имела отношение к предоставлению кредитов в пользу взаимосвязанных компаний без последующего их возврата.

ИНФОТАГ

KORN FERRY-Hay Group поможет НБМ реформировать систему управления людскими ресурсами, оптимизировать управление персоналом и оплату его труда

Как отмечается в сообщении Нацбанка, НБМ инициировал процесс реформирования системы управления людскими ресурсами, и это изменение будет осуществлено в рамках крупного проекта, реализуемого с помощью экспертов KORN FERRY-Hay Group, международного лидера на рынке консалтинговых услуг в этой области.

Как уточнил Нацбанк Молдовы, компания KORN FERRY-Hay Group выиграла конкурс, организованный НБМ, и внедрит проект в ближайшие 6 месяцев. Задачами проекта являются: оптимизация организационной структуры НБМ, оценка должностей, реформирование системы зарплат, усовершенствование управления персоналом, оценка управленческих навыков сотрудников с разработкой планов развития и их обучением и т. д.

Конечной целью проекта является консолидация институционального потенциала Нацбанка Молдовы и повышение его эффективности.

Компания KORN FERRY-Hay Group реализовала аналогичные проекты в более чем 20 центральных банках мира, в частности, в Великобритании, Голландии, Канаде, Финляндии, Японии, Румынии, Литве и других странах, а также в международных финансовых организациях: МВФ, Всемирном банке, Европейском центральном банке и т. д.

InfoMarket

В Monitorul Oficial опубликован приказ об утверждении типовой формы налоговой накладной и инструкция по ее заполнению

Типовая форма первичного документа строгой отчетности «Налоговая накладная» будет применяться с 28 октября. В ней объединены действующие документы строгой отчетности «Накладная» и «Налоговая накладная», это позволит улучшить механизмы регламентирования процесса использования хозяйствующими субъектами первичных документов строгой отчетности и сократит административные барьеры.

Согласно приказу министра финансов, налоговая накладная, напечатанная типографским способом, будет содержать 7 степеней защиты (двуцветный водяной знак, цветные нити, штрих-код и пр.) и будет печататься в пяти экземплярах (бежевый, сиреневый, бирюзовый, зеленый, розовый).

Ответственной за централизованное изготовление бланков налоговой накладной будет Государственная налоговая служба, как и за выдачу серий и диапазонов для самостоятельной распечатки налоговой накладной, администрирование, поддержку, развитие и обеспечение деятельности автоматизированных

информационных систем учета бланков.

Хозяйствующие субъекты, ведущие электронный бухучет, могут самостоятельно распечатывать налоговые накладные на специальной бумаге с защитными знаками. Для этого они должны будут подать соответствующий запрос через электронную систему Comanda on-line a formularelor tipizate с последующей выдачей расписки в электронной форме.

Пользоваться правом печати налоговых накладных можно будет весь период осуществления предпринимательской деятельности, повторно подтверждать это право не надо будет.

Также можно будет использовать налоговые, генерированные в системе e-Factura.

Согласно документу, использование действующих сегодня бланков налоговых накладных и налоговых накладных разрешено до полного исчерпания запасов – как приобретенных хозяйствующими субъектами, так и оставшихся в ГНС, при условии соблюдения методики заполнения бланков, действующей на момент их приобретения. Полученные до 28 октября серии и диапазоны номеров станут недействительными и не смогут быть использованы для самостоятельной печати налоговых накладных.

InfoMarket

Увеличились тарифы на внутреннее и внешнее обязательное автогражданское страхование

Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) утвердила 15 сентября этого года постановление, предусматривающее увеличение базовой страховой премии по ОСАГО и страхованию «Зеленая карта». Согласно решению НКФР, базовая страховая премия по внутреннему обязательному автогражданскому страхованию увеличится на 25 леев – с 735 до 760 леев, а по страхованию «Зеленая карта» увеличение составит от 3 до 45 евро, в зависимости от зоны. Наибольший рост предусмотрен для Зоны 2.

Новые страховые премии войдут в силу с 1 октября 2017 года после опубликования Постановления НКФР в Monitorul Oficial. Последний раз тарифы на ОСАГО и «Зеленую карту» повышались 1 января этого года.

ЧЕМ ОБУСЛОВЛЕН РОСТ ТАРИФОВ?

На основе подробного анализа показателей рынка страхования, проведенного за пять последних лет, представители НКФР установили, что средний выплаченный ущерб по всем продуктам страхования ОСАГО и «Зеленая карта» в Зонах 1, 2 и 3 постоянно повышался. Это один из основных факторов, обусловивших увеличение премии для этих видов страхования. Кроме того, соотношение между полученными премиями и выплаченным ущербом превышает показатели предыдущих лет. Также выраженный рост отмечен и по выплаченным возмещениям в страховании «Зеленая карта» для Зоны 3. С другой стороны, динамика ущерба для Зоны 3 объясняется выплатой в 2016 году исторических страховых возмещений под угрозой лишения Молдовы статуса члена международной системы «Зеленая карта». Здесь надо отметить, что сложившаяся тогда критическая ситуация дисциплинировала страховые компании, они стали подходить к полной выплате (в том числе и долгов) страховых возмещений более упорядоченно и дисциплинированно.

НАСКОЛЬКО ПОДОРОЖАЕТ АВТОСТРАХОВАНИЕ?

Новые базовые страховые премии по полисам ОСАГО и «Зеленая карта» были рассчитаны по актуариатной формуле, на основе статистических данных за последние пять лет. Таким образом, по внутреннему обязательному автострахованию гражданской ответственности базовая премия составит 760 леев, а по внешнему – изменится следующим образом: Зона 1 – с 35 до 38 евро, Зона 2 – с 215 до 260 евро, Зона 3 – с 563 до 580 евро.

Однако в результате применения корректировочных коэффициентов (возраст водителя, период страхования, история ущерба и так далее) водители будут платить суммы, которые будут в среднем меньше установленных базовыми премиями.

На вопрос о новых тарифах по видам страхования ОСАГО и «Зеленая карта», многие специалисты и

Базовая премия по страхованию «Зеленая карта»

Prima de baza 563 EURO (actual)				Prima de baza 580 EURO			
ZONA 3	15 zile	6 luni	12 luni	ZONA 3	15 zile	6 luni	12 luni
Autoturisme	39,41	275,84	394,10	Autoturisme	40,60	284,20	406,00
Camioane (pînă la 3.5 tone)	112,60	788,20	1126,00	Camioane (pînă la 3.5 tone)	116,00	812,00	1160,00
Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	168,90	1182,30	1689,00	Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	174,00	1218,00	1740,00

Prima de baza 215 EURO (actual)

Prima de baza 215 EURO (actual)				Prima de baza 260 EURO			
ZONA 2	15 zile	6 luni	12 luni	ZONA 2	15 zile	6 luni	12 luni
Autoturisme	21,50	150,50	215,00	Autoturisme	26,00	182,00	260,00
Camioane (pînă la 3.5 tone)	23,65	165,55	236,50	Camioane (pînă la 3.5 tone)	28,60	200,20	286,00
Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	21,50	150,50	215,00	Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	26,00	182,00	260,00

Prima de baza 35 EURO (actual)

Prima de baza 35 EURO (actual)				Prima de baza 38 EURO			
ZONA 1	15 zile	6 luni	12 luni	ZONA 1	15 zile	6 luni	12 luni
Autoturisme	3,68	17,15	24,50	Autoturisme	3,99	18,62	26,60
Camioane (pînă la 3.5 tone)	9,45	44,10	63,00	Camioane (pînă la 3.5 tone)	10,26	47,88	68,40
Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	8,93	41,65	59,50	Autobuse (cu pînă la 17 locuri)	9,69	45,22	64,60

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

ДТП, повлекшие материальный ущерб, в Молдове будут регистрироваться без привлечения полиции, путем мировой констатации аварии его участниками

Это предусматривает проект законодательных изменений, который МВД представило на публичное обсуждение. Согласно законопроекту, процедуру мировой констатации ДТП предложено применять только в случае аварии с участием двух автомобилей, владельцы которых владеют полисами внутреннего или международного обязательного автострахования (ОСАГО или «Зеленая карта»).

Эта процедура не будет применяться, если в результате ДТП были ранены или погибли люди, или возник ущерб для дорожных знаков, зданий, заборов и пр.

Согласно предложенной процедуре, водители транспортных средств должны будут заполнить и подписать типовой бланк мировой констатации ДТП, который будет выдаваться страховой компанией в момент страхования автогражданской ответственности.

По опыту других стран, например, Румынии, типовой бланк содержит следующие данные: дата и место ДТП; идентификационные данные водителей, попавших в аварию; идентификационные данные владельцев поврежденных в аварии автомобилей; данные автомобилей, попавших в аварию; данные страховых компаний, в которых застрахованы автомобили. Водители, попавшие в ДТП, будут заполнять бланк, одну страницу которого должны будут передать страховой компании, а вторую – сохранить у себя. На основании документа о мировой констатации ДТП страховая компания будет констатировать ущерб и проводить все необходимые процедуры для покрытия ущерба.

В пояснительной записке к документу говорится, что мировая констатация ДТП является общепринятой практикой, она направлена на сокращение расходов, связанных с выездом представителей полиции для составления протокола о ДТП.

Ежегодно дорожная полиция регистрирует около 11 тыс. аварий без серьезных последствий, повлекших лишь материальный ущерб. По информации МВД, около 90% аварий в Молдове заканчиваются без жертв и пострадавших. В то же время расходы на регистрацию происшествия с выездом представителя полиции на место ДТП составляют не менее 200,4 лея на каждый случай (по стране трата еще выше из-за большого расхода бензина). В I полугодии 2016 г. только в Кишиневе было зарегистрировано свыше 5,2 тыс. таких ДТП, соответственно, расходы на их документирование превысили 1 млн леев. Внедрение нового механизма констатации ДТП позволит ежегодно экономить около 3,5 млн леев. Консультации по предложенным изменениям проводятся до 12 октября.

InfoMarket

Что нужно иностранным инвесторам?

Лояльная конкуренция и налоговая предсказуемость

Ассоциация иностранных инвесторов (FIA) провела на прошлой неделе презентацию «Белой книги 2017», разработанной экспертами, членами ассоциации. Это уже пятый выпуск книги, первый вышел в 2005 году.

Кроме того, Ассоциация иностранных инвесторов предложила объединить усилия с Американской торговой палатой (AmCham) и Ассоциацией европейского бизнеса (ЕВА) для улучшения бизнес-среды в Молдове.

Председатель FIA Александр Косс отметил, что таким образом власти быстрее бы рассматривали многие проблемы и предложения бизнеса по улучшению работы. При этом он подчеркнул, что FIA – первая бизнес-ассоциация в Молдове, которая остается независимой и не получает поддержку от внутриполитических или внешних сил, например, от ЕС или США. Александр Косс сказал, что FIA, объединяя крупнейших иностранных инвесторов Молдовы, не ставит своей целью существенное расширение числа своих членов, при этом направляет свои усилия на улучшение бизнес-среды в целом, выступая за открытую и честную предпринимательскую деятельность. «С этой целью мы уже в пятый раз выпустили «Белую книгу» инвесторов с предложениями по изменению ряда законодательных актов, что послужит дальнейшему развитию бизнес-среды в Молдове и привлечению в страну новых иностранных инвестиций», – подчеркнул Александр Косс.

В книге эксперты FIA отметили, что в 2015 – 2017 гг., благодаря конструктивному диалогу между бизнесом и органами власти Молдовы, достигнуты существенные положительные изменения в банковской и налоговой системах, а также в сфере формирования и поддержания лояльной конкуренции в ряде сегментов национальной экономики.

«Законодательство РМ о конкуренции полностью соответствует строгим европейским нормам. В налоговое законодательство была введена концепция «ожидаемого индивидуального налогового решения», модернизированы положения отчетности о налоговых убытках в будущем, а также внесены изменения, касающиеся налогового периода по налогу на прибыль юридических лиц. В банковском секторе были достигнуты качественные улучшения, особенно в области соблюдения пруденциальных нормативов», – считают авторы.

ЧТО ТАКОЕ «БЕЛАЯ КНИГА» ОТ FIA?

«Белая книга» представляет собой документ, который носит рекомендательный характер и описывает конкретный план действий по улучшению инвестиционного климата в стране. «Белая книга» отражает суть деятельности FIA как организации, компаний – члены которой считают, что с помощью обмена опытом, координации и объединения усилий иностранных инвесторов и властей может быть создан действенный механизм как определения конкретных проблем, так и выработки решений, позитивно влияющих на инвестиционный климат в Республике Молдова.

«Белая книга» этого года состоит из семи глав: налоговое законодательство, трудовые отношения, конкуренция, банковская система, энергетика, земельные

вопросы, медицина и здравоохранение.

Три последние главы в структуру «Белой книги» включены впервые, как требующие отдельного внимания властей.

В целом новые рекомендации – это предложения об изменениях действующего законодательства РМ и практики взаимодействия госструктур и бизнеса.

По словам авторов книги, существует и целый ряд нерешенных проблем, как в этих, так и в других сферах. Важнейшей областью, требующей внимания властей, является земельное право. Действующее законодательство в этой сфере серьезно ограничивает заинтересованность иностранных инвесторов в долгосрочных инвестициях в аграрный сектор.

Резюмируя выводы «Белой книги» о характере сотрудничества иностранных инвесторов с властями Молдовы, Александр Косс обратил внимание на тот факт, что единственной сферой интересов FIA в Молдове с момента основания ассоциации было и остается формирование цивилизованных условий для развития предпринимательской деятельности в частности и национальной экономики в целом. В этом контексте важным инструментом в повышении эффективности этого процесса стала дискуссионная платформа FIA – «Белая книга».

ОСНОВНЫЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ЭКСПЕРТОВ

В сфере налогового регулирования эксперты считают, что нормативная база подвержена частым изменениям. В 2017 году были одобрены и вступили в силу несколько рамочных улучшений, касающихся проблем, представленных в предыдущем издании «Белой книги», которые синхронизируют налоговое законодательство Республики Молдова с передовой международной практикой. Речь идет, в частности, о внедрении в налоговое законодательство концепции «ожидаемого индивидуального налогового решения», улучшении положений отчетности о налоговых убытках в будущем, а также изменения налогового периода по налогу на прибыль юридических лиц. В то же время остается ряд моментов, которые необходимо пересмотреть и улучшить для повышения привлекательности инвестиций в сельское хозяйство на справедливых и равных условиях как для местных, так и для иностранных инвесторов.

Авторы документа обратили внимание и на энергетическую отрасль, выделив главную проблему – ограничение доступа к традиционным и альтернативным источникам энергии, что имеет серьезные последствия для предприятий и населения в целом. Эксперты отметили необходимость стимулирования конкуренции в энергосекторе и экономической активности в области развития «зеленой экономики», чтобы способствовать повышению энергоэффективности, эффективному использованию всех ресурсов, продвижению возобновляемых источников энергии, созданию новых рабочих мест, сокращению выбросов углерода и загрязнения окружающей среды.

Ассоциация иностранных инвесторов является некоммерческой, неполитической ассоциацией Молдовы, которая была основана в сентябре 2003 года. В состав Ассоциации входят 16 членов из 9 стран – это крупнейшие в Молдове компании с участием иностранного капитала, в которых работает более 10 тыс. человек. Общий объем инвестиций составляет около \$700 млн во все сферы осуществляющей в стране экономической деятельности.

по развитию. Особое внимание, по мнению экспертов, следует уделять индивидуальному трудовому договору, являющемуся двусторонним, добровольно подписанным правовым актом, регулирующим трудовые отношения.

Также эксперты считают принципиально важным формирование и поддержание лояльной конкурентной среды. Это может быть обеспечено лишь совместными усилиями бизнес-среды и государственных органов, что приведет к балансу и справедливости для экономических агентов. Законодательство о конкуренции разрабатывалось и принималось в формате открытого и продуктивного диалога при активном участии специалистов компаний – членов FIA. В настоящее время в Молдове действует конкурентное законодательство, полностью соответствующее строгим европейским нормам. Тем не менее, остаются отдельные проблемы в ряде секторов, таких как банковское дело, мобильная индустрия, страхование и других, которые требуют внимания и участия государства в обеспечении условий справедливой конкуренции.

Что касается банковского сектора, эксперты уверены, что Молдова обеспечила соответствие законодательства ряду нормативных актов ЕС, особенно в области соблюдения пруденциальных нормативов. В то же время по-прежнему существует ряд вопросов, которые необходимо пересмотреть и улучшить для создания привлекательной конкурентной среды. Кроме того, важнейшей областью, требующей внимания властей, является земельное право. Существующее законодательство в этой сфере значительно ограничивает заинтересованность иностранных инвесторов в долгосрочных инвестициях в аграрный сектор Молдовы. В этой связи в «Белой книге 2017» введен новый раздел – Земельные вопросы, в котором предлагается пересмотреть земельные правила для повышения степени защиты существующих инвестиций и привлечения новых инвестиций в сельское хозяйство на справедливых и равных условиях как для местных, так и для иностранных инвесторов.

Авторы документа обратили внимание и на энергетическую отрасль, выделив главную проблему – ограничение доступа к традиционным и альтернативным источникам энергии, что имеет серьезные последствия для предприятий и населения в целом. Эксперты отметили необходимость стимулирования конкуренции в энергосекторе и экономической активности в области развития «зеленой экономики», чтобы способствовать повышению энергоэффективности, эффективному использованию всех ресурсов, продвижению возобновляемых источников энергии, созданию новых рабочих мест, сокращению выбросов углерода и загрязнения окружающей среды.

Ассоциация иностранных инвесторов является некоммерческой, неполитической ассоциацией Молдовы, которая была основана в сентябре 2003 года. В состав Ассоциации входят 16 членов из 9 стран – это крупнейшие в Молдове компании с участием иностранного капитала, в которых работает более 10 тыс. человек. Общий объем инвестиций составляет около \$700 млн во все сферы осуществляющей в стране экономической деятельности.

Влад БЕРКУ

Александр Косс: В Молдове необходимо отменить запрет на использование подземных вод в целях орошения

Об этом председатель Ассоциации иностранных инвесторов Молдовы (FIA), спикер правительства молдо-немецкой компании Südzucker Moldova заявил во время презентации V издания «Белой книги».

Он отметил, что ассоциация рекомендует перевести орган управления водными ресурсами – агентство Apel Moldovei – в подчинение Министерству сельского хозяйства, регионального развития и окружающей среды, которое будет единственным органом управления национальными водными бассейнами и обеспечит реализацию орошения сельхозземель.

Что касается частных гидрографических бассейнов, FIA считает необходимым при выдаче разрешения на их использование также обязывать владельцев обеспечивать доступ близлежащих землевладельцев к использованию воды в целях орошения.

Александр Косс обратил внимание, что многие южные страны практикуют использование артезианских вод в этих целях и подчеркнул, что использование подземных вод в Молдове не несет никакой угрозы, а объемы подземных бассейнов успевают пополняться в зимний период.

Молдавское законодательство запрещает совместное сжигание отходов, что противоречит европейскому законодательству

Об этом гендиректор Lafarge Moldova Жан-Мишель Понс (Jean-Michel Pons) заявил, представив V издание «Белой книги», разработанной Ассоциацией иностранных инвесторов (FIA).

Инвесторы обратили внимание, что запрещается совместное сжигание отходов любого происхождения, за исключением отходов, образующихся в результате медицинской деятельности.

При этом совместное сжигание широко применяется в ЕС. Чаще всего такая переработка широко практикуется на электростанциях, цементных и сталеплитейных заводах. Главным преимуществом совместного сжигания является энергетическая валоризация отходов в случаях, когда невозможна материальная валоризация. Совместное сжигание позволяет разрешить проблемы хранения и удаления отходов, а также экономить значительное количество сырья, необходимого для получения энергии.

В этом контексте члены FIA настаивают на необходимости отмены положения о запрете совместного сжигания отходов. Также инвесторы выступили за внедрение новой системы управления отходами, согласно их классификации.

FIA: Нужно разрешить молдавским потребителям покупать электроэнергию у любых поставщиков, в том числе у зарубежных, а не только у центрального поставщика

Согласно мнению Ассоциации иностранных инвесторов (FIA), представленному в V издании «Белой книги», одна из самых больших проблем, с которой инвесторы сталкиваются в Молдове, это процедура смены поставщика электроэнергии.

FIA обращает внимание на противоречие законов и регламентов в этой области. В частности, согласно Регламенту об установлении порядка изменения поставщика электроэнергии, потребители имеют право покупать электроэнергию у любого поставщика или производителя, в том числе из-за рубежа, при этом, согласно действующему законодательству, потребители в обязательном порядке должны заключать контракты с центральным национальным поставщиком для покупки электроэнергии из источников, регулируемых НАРЭ.

В связи с этим инвесторы считают необходимым разрешить потребителям покупку электроэнергии у любых поставщиков, в том числе у зарубежных.

Еще одной важной темой иностранные инвесторы считают вопрос взаимоподключения транспортных электросетей Молдовы с румынскими. Члены FIA считают важным со стороны госучреждений установить конкретные условия для выполнения каждого этапа работ (исследование, анализ, проектирование, строительство и определение источников финансирования) для достижения качественных результатов.

InfoMarket